

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM
2014. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓJÁNAK
SZÖVEGES INDOKLÁSA

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM
2014. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓJÁNAK
SZÖVEGES INDOKLÁSA

Budapest, 2015. április 28.

Dr. Csorba László
mb. főigazgató

Zsurki Attila
gazdasági igazgató

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM
2014. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓJÁNAK
SZÖVEGES INDOKLÁSA

I. ÁLTALÁNOS INDOKLÁS (FELADATKÖR, TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA)

- 1. Az ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változások, a szakmai működés értékelése a jellemző mutatókkal**

Kiállítások

2014. évi kiállítási tevékenységünk is messzemenően illeszkedett a múzeum küldetésnyilatkozatához és középtávú stratégiai céljaihoz. Nemzeti történelmünk kiemelt csomópontjainak, idősíkjainak bemutatását, de egyben a régebbi kiállítások dinamikus megújítását, modernizálását szolgálta az Állandó Régészeti Kiállításon belül a Karoling-kor és a Honfoglalás eddig hiányzó tárlatainak megrendezése. Új kutatási eredményeink és egy fajta új szemlélet érvényesítésére, az új szakmai kihívásoknak való megfelelésre törekedett a Szent István-rend történetét bemutató kiállítás. A nemzeti történelemben kiemelkedően fontos évfordulók közül a Holokauszt 70. évfordulójára és az I. világháborúkitörésének centenáriumára fordítottunk nagyobb figyelmet: az előbbi témakörben rendeztük meg Aliza Auerbach izraeli fotóművész *Túlélők*; című tárlatát, továbbá újítottuk fel teljes körűen auschwitz emlékkiállításunkat, míg az utóbbi témában két tárlatot is bemutattunk: a sztereofelvételekből szerkesztett *Nézőpontok* című kiállítást és a Weinstock Ernő-féle hadifényképészeti album anyagát földolgozó *Front felett* című tárlatot. Mindezek a kiállításaink változatos példákat adtak az új, látogatóbarát témák, új módszerek, megközelítések, továbbá muzeológiai/oktatási tevékenységünkhöz kapcsolódó eredmények bemutatására.

Régészeti Tár

A 9. század és a honfoglalás kora

Az állandó régészeti kiállítás kiegészült a 2002 óta hiányzó 9. századot és a honfoglalás korát bemutató résszel. E tárlaton láthatók először a Magyar Nemzeti Múzeum zalavári ásatásainak meglepő és látványos eredményei, melyek a 9. századi Dunántúl politikai és kulturális kapcsolatait új összefüggésrendszerbe helyezik. A honfoglalók emblematis leleteinek bemutatása mellett a kiállítás hangsúlyos eleme a kapcsolatok másik vetülete, az *itt talált népek békés betagozódása a magyar társadalomba*, mely a honfoglalást követő évtizedeket jellemzi.

A tárlat célja *eredeti tárgyak bemutatása* volt. Értésükhöz és értékelésükhöz segítenek a részletes tájékoztató feliratok és a QR-kódok mögé rejtett többletinformációk valamint az animációk, a kiállítás interaktív elemei, a reflexíjak és a kiállításhoz kapcsolódó kiadványok. Utóbbiak mintapéldányai még a kiállítás területén belül tanulmányozhatók.

Történeti Tár

Megújítottuk az állandó történeti kiállításunk egyes tereit. Audiovizuális változtatások, műtárgycserék, enteriőrváltoztatások, új tárgyak beillesztése, a kiállítás feliratainak

revíziója, angol tárgyfeliratok elkészíttetése fejeződött be, és a műtárgyvédelmi szintet emeltük.

Régi adósságunkat törlesztettük annak az újszerzeményi kiállításnak a megrendezésével, amely egyszerre ad képet a 17-18. századi erdélyi ötvös- és ékszművesség magas művészi színvonaláról és egy jelentős 20. századi műgyűjtő, Herzog Mór Lipót báró gyűjteményfejlesztési gyakorlatáról. Az *Erdélyi ötvöstárgyak az egykori Herzog-gyűjteményből* című tárlat mindkét szempontot érvényesítve kalauzolja végig a látogatót a remek műtárgyak során, miközben az installáció és az érintőképernyős információk fölidézik a 20. szd. elején virágzó Herzog-gyűjtemény mindennapjait.

Éremtár

Az MNM Éremtára és Történeti Képcsarnoka a Szent István-rend megalapításának 250. évfordulójára egy nagyszabású, nemzetközi anyagot is bemutató kiállítást rendezett (*Szent István lovagjai* címmel), melynek kapcsán egy tanulmánykötet valamint a fellelhető tárgyi anyag legteljesebb együttesét bemutató katalógus is készült. Reprezentatív gyűjteményeink és számos hazai és külföldi köz- és magángyűjtemény rendkívül kvalitásos műtárgyai segítségével idézi fel a rend megalapításának pillanatát, majd kíséri végig két és fél évszázadon át történetét, megidézve azokat a legkülönbébb hazai és külföldi államférfiakat, akik elnyerték ezt a kitüntetést. A tárlat jelzi a Habsburg-uralkodók és a magyar nemzet közötti feszültség pillanatait éppúgy, mint a kölcsönös, kiegyensúlyozott nyugalom évtizedeit, mindezek tükröződését a kitüntetésadás gyakorlatában. Külön figyelmet szentel a két 20. századi „újraalapítás” gesztusainak és történetének is. A kiállítás szakmai sikere kiemelkedő volt.

A másik éremtári vonatkozású kiállítás, a *Coronatus in Posonii...* a Szlovák Nemzeti Múzeum Történeti Múzeumával való együttműködés keretében valósult meg.

a) *Kincsek a szántásból* – szikáncsi arany solidusok a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban

b) az *Értéktől értékig – 1000 éves szakmák találkozása* a Magyar Pénzverő Zrt. és a Herendi Porcelánmúzeum közös bemutatója.

Történelmi Képcsarnok

Nagy jelentőséggel bíró kiállításunk a Szent István-rend történetével és emlékével foglalkozott és a József nádor termekben rendeztük meg. Nagyszámú tárgyat, dokumentumot és képzőművészeti alkotást mutattunk be saját gyűjteményeinkből és más intézményektől, gyűjtőktől is. A válogatás, az előkészítés és a katalógus létrehozása több évi munka eredménye.

Központi Adattár

Zalaegerszegen, a Göcseji Múzeumban rendeztük meg a *Pesti helyszínelők 1861/Teleki László, az országgyűlés halottja* c. kiállítást (a korábbi MNM időszak kiállítás adaptálása). A kiállításához kapcsolódó kísérőprogram keretében 5 rendhagyó történelem órát és egy szakmai vezetést tartottunk.

Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központ

Az Iparművészeti Restaurátor és a Képzőművészeti szakirányon végzős hallgatóink munkáiból megrendeztük a *Megmentett műkincsek* kiállítás-sorozat 2014. évi bemutatóját, 28 műtárgyat állítottunk ki. A kiállításához kétnyelvű katalógust jelentettünk meg.

A *Megmentett műkincsek* 2014 kiállítás posztereit további, a korábbi évfolyamok diplomamunkáiból válogatott anyagból készített poszterekkel kiegészítve, az NKA-

pályázatban vállaltaknak megfelelően *vándorkiállítás keretében* 4 helyszínen mutattuk be. Egyfelől két határon kívüli magyar intézmény – a székelyudvarhelyi Városi Könyvtár valamint a zentai Művelődési Ház –szervezett bemutatót kiállításunknak. Másfelől a vándorkiállítást bemutattuk a szegedi Tömörkény István Művészeti Szakközépiskolában és a békéscsabai Művészeti Szakiskolában is, ahol célunk a restaurálás megismertetése mellett a képzésre jelentkezők toborzása volt.

Történeti Fényképtár

Az *I. világháború* aktuális témáját programjainkon és 2 kiállításunkon (melynek egyike vándorkiállítás lesz) tartjuk napirenden. Az I. világháború kitörésének 100. évfordulójáról való megemlékezés keretében a december 19-én megnyílt *Nézőpontok* c. kiállítást valósítottuk meg, ahol anaglif feldolgozással az első világháború idején készült sztereofényképeket mutattunk be. Ugyanekkor nyílt meg a *Front fölött* c. kiállítás, amely a Weinstock Ernő-féle hadifényképészeti album anyagát (jelenleg tartós letét a múzeumban) dolgozta fel, látványosan.

A Holokauszt 70 Emlékévből megrendezett *Túlélők* c. kiállítást Izrael Állam budapesti nagykövetségével együttműködve mutattunk be. Továbbá folytatódik a *Capa in Italia* kiállításunk olaszországi sikersorozata: 2014 tavaszán a genovai Palazzo Ducale termeiben vonzott több tízezer látogatót.

Sárospataki Rákóczi Múzeum

Az MNM Rákóczi Múzeuma 2014-ben két állandó és egy időszakos kiállítást valósított meg.

Időszaki kiállítás

„Vasba öntött múlt”. A Korompay-gyűjtemény. Öntöttvas remekek Sándor József adományából az MNM Rákóczi Múzeumában. A korábban már bemutatott kiállítást a Korompay öntöttvas-gyűjteményünk anyagából rendeztük meg.

Állandó kiállítások

I. Rákóczi György ágyúöntő műhelye

Az MNM Rákóczi Múzeuma 2006. és 2011. között végezte el a sárospataki külső várban az I. Rákóczi György által létesített, 1631. és 1648. között működött ágyúöntő műhely maradványainak régészeti feltárását. Napvilágra kerültek a legfontosabb technológiai berendezések: a bronzolvasztó kemence, a hozzá tartozó tüzelőtér és az öntőakna. Az ágyúöntő-műhely rekonstrukciójának megvalósítása 2013-ban kezdődött a Magyar Nemzeti Múzeum *ÉMOP-2.1.1/B-12 Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése Észak-Magyarországon* című pályázat keretében. A pályázat keretében megvalósult a *feltárt műhely rekonstrukciója*, ennek kiállítási pavilonban történő bemutatása, a téma kiállítás keretében történő feldolgozása. Az ágyúöntő műhely olyan *ipartörténeti, technikátörténeti emlék*, amely európai viszonylatban is egyedinek számít. Az eredeti maradványok a megvalósuló kiállítás hiteles helyszínévé szolgálnak a kora újkori ágyúöntés mozzanatainak élményszerű bemutatásához. A tér ugyanakkor múzeumpedagógiai foglalkozásoknak kötetlenebb formában adhat teret.

MNM Rákóczi Múzeuma Néprajzi Kiállítása, Sáradsány

A múzeum néprajzi gyűjtőterülete a Hernád folyótól a Tiszáig terjedő terület. Tokaj-Hegyalját, a Hegyközt, a Zempléni-hegységet és a Bodroghözt foglalja magába. Természetföldrajzilag a sokszínű mezőgazdaság tárgyi emlékei éppúgy megtalálhatók a múzeum gyűjteményében, miként a háziipar, a kisipar termékei és eszközei. A település két portán álló három háza ad helyet az új kiállításnak. A *Tűz Háza*, a *Föld Háza*, a *Víz Háza*, *Emlékek Háza*, a *Mesék Háza*-Szatócsbolt a múzeum tárgyi gyűjteményeinek gazdagságát mutatják be: a hutaüvegek, a pataki, a telkibányai, a hollóházai kerámiák, a

halászat, a szőlőtermelés, a földművelés, a bodrogi szőlőselek, a sátoraljai bútorok témaköréből. A sárazsádányi néprajzi kiállítóhely a Magyar Nemzeti Múzeum az *ÉMOP-2.1.1/B-12 Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése Észak-Magyarországon* című pályázata keretében valósult meg.

Visegrádi Mátyás Király Múzeum

Múzeumunk állandó kiállítása mellett egy új időszakos kiállítást rendezett, saját források felhasználásával, pályázati támogatás nélkül, amely a *középkori nemesi rezidenciákat* mutatja be, elsősorban *makettek és 3D rekonstrukciók* segítségével.

Igen sikeresnek bizonyult a 2014-ben 3 külső helyszínen bemutatott, *középkori várépítészeti bemutató vándorkiállításunk*.

2014-ben *két vendégkiállításnak* adtunk helyet. Mindkét kiállítás rendezésében partnerként is részt vettünk. Az egyik a SziMe3D AR projekt zárókiállítása, amely a modern digitális 3D-technológiák múzeumi és műemléki felhasználásának lehetőségeit mutatta be, a másik a szentendrei múzeum által rendezett, *Gertrudis királyné életét* bemutató vándorkiállítás.

Esztergomi Vármúzeum és Balassa Múzeum

Új kiállítást a *Látványtár* átadásával nyitottunk, egy régi terv valósult meg ezzel a Balassa Múzeum életében. A felújítási munkálatok idején elkészítettük a *Vármúzeum új kiállítási forgatókönyvét*. Dolgoztunk a *Babits Mihály Emlékház* és a *Rondella Galéria látogatottságnövelési tervén* is, de ez csak részben valósult meg.

Palóc Múzeum

A Palóc Múzeum kiállítási tevékenysége főként a régió tárgyi és szellemi örökségének bemutatására irányult. A múzeumlátogatók nagyobb arányban a távolabbi országrészekből érkező turisták, akik leginkább a palócság hagyományai és kultúrája iránt tanúsítanak érdeklődést. Ezt az igényt elégíti ki az állandó néprajzi kiállítás és a *Látványtár* illetve a palóc fundus kiállítóhely.

Időszaki kiállítások

6 időszaki kiállítást rendeztünk a beszámolási időszakban.

„Akinek a vállán angyalok vigyáznak...” c. Veszely Jelena életmű-kiállítása.

A Tűz és a vas ura: a kovács c. kiállítás egy többgenerációs kovácsmester hagyatékán keresztül mutatja be a kovácsmesterséget, amely az ősidőktől napjainkig megmaradt, különös tekintettel a Nógrád megyei vonatkozásokra.

Számon-tartva c. vándorkiállítás a kommunizmus egyházüldözéséről. A kiállítás a kommunista terror pap-áldozatainak állít emléket a pap-áldozatok egy-egy tárgyával, melyek a száműzetés, a fogolytábor vagy a kivégzés alatt kötődött hozzájuk.

A megnyitó rendezvény időpontja a Kommunizmus Áldozatainak Emléknepjához kapcsolódott.

Arannyal s égi késsel– Veres József ikonfestő vándorkiállítása. Az írástudás általánossá válása előtt a szentképek, az ikonok jelentették a „szegények Bibliáját.” A kiállításban mintegy 40 fatáblára festett kép kerül bemutatásra.

Örökség – Népi iparművészet Nógrád megyében. A Palócföldi Népi Iparművészek Egyesület alkotói, a szlovákiai Pro Futuro Polgári Társulás Motolla Kézműves Kör tagjaivalamint további meghívott alkotók mutatkoztak be. A kiállításon láthatóak voltak a határon átnyúló, volt Nógrád megye iparművészeinek alkotásai, többek között csipkék, fadarabok, festett és faragott bútorok, kerámiák, pásztorfaragások, kovácsoltvas tárgyak, ácsolt ládák és furulyák, patkolt és festett tojások.

100 éves múzeumpalota – 1914–2014 centenáriumi kiállítás

Tárlat az MNM Palóc Múzeumának 100 éves történetéből.

A kiállítás bemutatja az épület történetét, az első időkből megmaradt tárgyakat, leltárkönyveket és iratanyagokat.

Nyírbátori Báthori István Múzeum

A két állandó kiállítás 1986 illetve 2000 óta határozza meg a múzeum tematikus arculatát. A kiállításon a Báthoriak nyírbátori jelenlétét és szerepét mutatjuk be a középkori város történetében, valamint a határvédelmet és a 70 éves határőr-múltra vonatkozó látványos anyagot.

Három időszak kiállítással gazdagítottuk látónivalóinkat. A gyermek- és diákkorosztályt a *Mező vadjai, ég madarai* régészeti, május hónapban pedig a *Babakiállítás* igyekeztünk becsábítani. A Nagy Háború 100 évvel ezelőtti kirobbanásához kapcsolódva júniusban *Az I. világháború a néphagyományban* c. kiállítás megnyitására került sor, melyhez tematikus órákat szerveztünk az általános iskolai és a gimnáziumi diákok számára.

Nagycenki Széchenyi Emlékmúzeum

Megvalósult *Széchenyi világai* címmel a Széchenyi István életét és munkásságát bemutató állandó kiállítás műszaki és tartalmi megújítása a *Széchenyi faluja – a nagycenki Széchenyi István emlékkiállítás és a kastélypark attrakciófejlesztése, az állandó kiállítás felújítása* című NYDOP-2.1.1./d-09-2009-2012 számú pályázat keretében.

Az **MNM** állandó kiállításai évről évre hozzátétőlegesen hasonló számú látogatót vonzanak. Idén ezek kínálata a Karoling-kort és a Honfoglalás korát bemutató tárlatokkal bővült. A kiállítás jelenleg legvonzóbbnak tekinthető és komoly bevételt hozó promóciója a saját fejlesztésű élő interpretációs múzeumdrágópai programunk, illetve a kiállítás témájához illeszkedő múzeumpedagógiai foglalkozásaink.

Idei nagykiállításunk, a *Szent István lovagjai*, miközben komoly szakmai sikert aratott, sajnos nem keltett igazi tömegérdeklődést, melynek okait természetesen vizsgáljuk és a kollégákkal értékeljük.

Harmadik éve heti, havi és éves bontásban figyeljük és elemezzük a látogatószám-adatokat. Az adatokból teljesen nyilvánvaló, hogy amennyiben a nagy időszaki kiállításaink nem vonzanak több tízezres látogatóközönséget, sem az állandó kiállításaink, sem a sok-sok programunk, sem az eseményeink révén nem lehetséges az időszak kiállítás látogatóvesztéseit kellőképpen mérsékelni. Látogatóinknak kínált programjaink, még ha roppant sikeresek is, óriási befektetett munkaerővel és ráfordított idővel csak néhányszor tízes csoportokban tudják fogadni a látogatókat.

Nagyrendezvényeink ebből a szempontból is fontosak, hiszen pl. egy kétnapos Múzeumok Majálisa 45 ezer látogatót fogad. Ez pusztán mennyiségileg nézve az MNM összlátogatóinak majdnem a felével egyenlő – bár igaz, hogy ennek során magát a múzeumlátogatást nem tudjuk külön mérni és szinte bizonyos, hogy e közönség jelentős része nem jön be a múzeum épületébe.

Ennél is nagyobb promóciós lehetőségünk volt a 2014-ben öt helyszínen bemutatkozó Múzeum•kör•út országjáró múzeum-attrakciónknak, melyet több mint 150 ezren láttak.

A számadatokból pontosan kiolvasható, hogy az MNM rendkívül sikeres kiállításokat és látogatószámokat tud produkálni, ha érdekes és a szélesebb közönséget megszólító

témákat (határnyitás, Robert Capa életműve, pozsonyi királykoronázások, arisztokrata életmód, régi fegyverek stb.) talál vagy merészen újszerű, szokatlan vizuális-szakmai megoldásokkal kísérletezik. 2014-ben ezek a megmutatkozások és több százezres látogatószámot jelentő kiállítások elsősorban kinti helyszíneken valósultak meg.

A kiállítások megrendezésekor a következő módszereket alkalmaztuk a látogatóink elérésére és a látogatói kör szélesítésére:

- *Összefüggő eseménysorozat*ot találtunk ki egy-egy téma, kiállítás köré és hozzá kapcsolódó, külső-belső rendezvényeket és több sajtó-nyilvános eseményt is csatoltunk (a honfoglalás-kiállításához külön élő interpretáció-előadást fejlesztettünk, a Capa-kiállításához kapcsolódó programsorozatot illesztettünk: filmvetítés, múzeumpedagógiai beszélgetések stb.).
- Állandó múzeumpedagógiai *foglalkoztató* kialakítását indítottuk el (a helyszín renoválása folyamatban).
- *Free wifi*-szolgáltatást építettünk ki a közösségi terekben és a kinti fölépcsőn.
- Harmadik éve nyertünk pályázati pénzt múzeumtörténeti, komplex (beszélgetés, vetítés, unikális műtárgy-bemutató, zenei előadás egyetlen estén) eseménysorozatunkra (Pulszky-estek és Pulszky-szalon).
- *Tudományos, magas szintű ismeretterjesztő előadássorozatok*at és szakmai vezetések tartottunk (Seuso-programok, Dr. Teremőr-program, csatlakozás a Kutatók Éjszakájához).
- Partner-együttműködéssel megrendezett, népszerű eseményeket és akciókat szerveztünk (pl. a III. Tudományfesztivál megrendezése) a Múzeumkertben.
- *Megújítottuk és átalakítottuk* a tárlatvezetés, a múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programok teljes rendszerét, a programot sikeresen működtetjük.
- Befejeztük az új bútorok és berendezések megvásárlását a látogatói terekbe.
- Megerősítettük a *Facebook-megjelenésünket*, minden programunknak saját Facebook bevezető-kampányt találtunk ki és eseményeinkhez grafikusunk új arculati megjelenést készítettek vagy figyelemfelkeltő képanyagot csatoltunk. (Jelenleg 15 ezer aktív Fb-látogatónk és -követőnk van.)
- *Új honlapot* fejlesztünk (teszt-üzem módban).
- Több év után *új jegyár-konstrukciót* alakítottunk ki és egyszerűsítettük a jegyvásárlás bonyolult, átfedésekkel teli rendszerét. Kombinált jegyeket vezetünk be, de úgy, hogy az egyidőben nyitva lévő időszak kiállításaink látogatóit külön-külön, pontosan mérni lehessen.
- *Kézpénzkímélő eszközöket* és pénztári szolgáltatásokat tartunk fenn.
- *Kedvezményeket nyújtó együttműködések*et vezettünk be: klubkártyák, kuponakciók, Budapest-kártya, Józsefváros-kártya, Sziget Fesztivál, szakmai szervezetek, játékonysági és más civil egyesületek stb. kedvezményes jegye.
- *Akciós jegyvásárlásokra* adtunk lehetőséget (elővételi kedvezmény, adventi kedvezmény, évindító kedvezmény).
- *Kombinált időszak kiállításjegyet* állítottunk be.
- *Voucherek, örökös belépőkártyák* használatát szorgalmaztuk.
- Számos új *együttműködési és barterkapcsolatokat* építettünk ki a média és a vállalkozások szereplőivel.
- *Majális-ajándéktárgyakat* készítettünk és árulunk.
- Bővítettük *tapintható tárgyak*-kiállításunkat (állandó történeti kiállítás).
- Pulszky-szalonunknak új, *elegáns helyszínt* találtunk (Astoria Szálloda).
- *Városi sétákkal* kombinált tárlatvezetéseket vezetünk be.

- Kiállításainkhoz és kutatási témáinkhoz kapcsolódóan *Tudósklub*-program és *Tudós zenei estek* beindítását tervezzük az ELTE, a BTK és a MÁV Zenekar bevonásával.
- Érintőképernyős látogatói elégedettség mérésére teremtettünk forrást. (A kérdőív kidolgozása folyamatban.)

Sárospataki Rákóczi Múzeum

Az MNM Rákóczi Múzeuma látogatóinak száma 2142 fővel, azaz a látogatók 2,58%-ával nőtt az előző évhez viszonyítva. A legtöbben a Rákóczi-kiállításra (és a vele egy csomagban lévő kiállításokra) vettek jegyet. Az előző évhez viszonyítva nőtt a látogatók száma (38690 fő/ 39700 fő). A Vörös-toronyba (és a vele egy csomagban lévő kiállításokra) valamivel kevesebben vettek jegyet, mint az előző évben (35.888 fő – 35.188 fő).

Új állandó kiállításunkat, az ágyúöntő műhelyt 2014. augusztus 1-jétől 7.051 fő látogatta meg. Az ágyúöntő műhely statisztikában nem szereplő adata a terheléses üzemmód idejére vonatkozik. Ez idő alatt (július 16. – július 31. között) 5.813-an látogatták meg.

Sárazsádányba 937-en látogattak el. A néprajzi kiállítás statisztikában nem szereplő adata a terheléses üzemmód idejére vonatkozik. Ez idő alatt (július 16.–július 31. között) 400-an látogatták meg.

Munkaerőhiány miatt a szőlészeti kiállítás csak korlátozottan volt látogatható.

A látogatószámok részleteit vizsgálva láthatjuk, hogy a látogatások átstrukturálódása megindult. A várba látogatók továbbra is elsősorban a két népszerű egységcsomagunk valamelyikét választják, s inkább a korábban időszakai kiállításokra eső arányban (annál valamelyest többen) keresik fel az ágyúöntő műhelyt.

A reklámok dacára nem ment még át a szélesebb köztudatba az ágyúöntő műhely látogatásának lehetősége. Itt az áttörést 2015–2016-ra várjuk.

Palóc Múzeum

Látogatószámunk – ha lassan is – növekszik (2013: 6471 fő, 2014: 6846 fő).

A múzeumpedagógiai kihasználtságunk: 65 foglalkozáson 1.567 résztvevő.

Vendégkönyvbe bejegyzett vélemények: a látogatók visszajelzései pozitívak, a bejegyzések száma: 188 db

Nyírbátori Báthori István Múzeum

A tervezett 1.800-hoz képest 3.571 látogatónk érkezett, vagyis kevés híján megdupláztuk a tervezett létszámot.

Az okok a következők: érezhető hatást fejtett ki a marketing-kommunikációs tevékenység a hosszított hétvégék és az ünnepek alatt a múzeumot felkeresők körében. Távolról is bejelentkeztek iskolák, élve a Start által biztosított kedvezménnyel. A honlapon olvasható állandó kiállítások indítottak el három (Debrecen, Nyíregyháza, Miskolc) középiskolát, hogy tematikus órákat, tárlatvezetéseket kérjenek a múzeumtól. Két alkalommal is hétfői látogató fogadást kértek Budapestről illetve Debrecenből felnőtt csoportok, aminek eleget tettünk. Érzékelhető volt továbbá a Nyírbátori Sárkány Fürdő Romániából átlátogató vendégeinek a megjelenése.

Vay Ádám Muzeális Gyűjtemény

Állandó kiállításaink tervezett látogatói létszáma 5000 fő volt.

A 2014. évi összesítések alapján 7.492 fő járt nálunk, s ez 59%-os növekedést jelent az előző évhez képest. Az időszakai kiállítások tervezett látogatószáma 2014-ben 4000 fő volt, a tényszám 6572 fő, amely 61%-al több az előirányozottnál.

Sorszám	Időszaki kiállítás címe	Időtartama	Kiállító tér [m2]	Látogatói létszám [fő]
<i>Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest: saját épületben</i>			2.869,20	29.851
1.	Robert Capa/ A játékos	2013.09.18. - 2014. 01.26.	731,62	2014.: 12.712
2.	A kód Bethlen 1613	2013.11.13 – 2014. 04.25.	417,89	2.509
3.	Szent István lovagjai	2014.05.06 – 2014.08.31.	731,62	1.620 + a Múzeumok Majálisa látogatói., amikor ingyenes volt
4.	Nézőpontok	2014.12.19. – 2015.02.15.	193,16	
5.	A front felett. Egy repülőszázad fényképei az első világháborúból (Új letét a Magyar Nemzeti Múzeumban)	2014.12.19. –2015.03.16.	94,37	
6.	Erdélyi ezüstkincsek – fejezetek a hazai műgyűjtés történetéből (a Herzog-hagyaték)	2014.10.10. – 2015.03.16.	123,97	becsült: 5.500
7.	Megmentett műkincsek	2014.06.28. –10.13.	232,85	becsült: 1.200
8.	Szagrális Művészetek Hete	2014.09.20 – 2014.09.28.	193,78	1.500
9.	Patai emlékkiállítás	2014.12.08 –2015.03.16.	149,94	300

Sorszám	Kiállítás címe	Időtartama	Kiállító tér [m2]	Látogatói létszám [fő]
<i>MNM Rákóczi Múzeuma Sárospatak:</i>			205	1.707
1.	Vasba öntött múlt	2014.07.07 – 2015.10.31.	205	1.707
<i>MNM Mátyás Király Múzeuma Visegrád:</i>			401	13.479
1.	Középkori várak – Virtuális vartúrák Visegrád, királyi palota	2013.09.06.-2014.05.30.		6 574
2.	A királynét megölni nem kell félnek jó lesz... - Merániai Gertrúd emlékezete, Salamon torony	2014.03.28.-2014.09.30.		6 905
<i>MNM Vármúzeuma Esztergom</i>			2.037,7	19.579
1.	Szabó Czimbalmos Kálmán-Paál Magdolna jubileumi kiállítása	2014.01.10.-2014.02.12.	177	96
2.	Esztergom-Parkány A párkányi csata 330. évfordulójára	2013.10.18.-2014.05.31.	401	9 245
3.	Andriskó István- emlékkiállítás			418
4.	ENRA/KASSA művészeinek bemutatkozó kiállítása	2014.02.14.- 2014.03.04.	177	117
5.	Babits Mihály: Jónás könyve	2014.03.14.-2014.04.09.	177	223
6.	Kötésben – Molnár Ágnes Éva	2014.04.25.-2014.05.21.	177	401
7.	Reanimatio	2014.05.23.- 2014.06.15.	177	440
8.	A magyar vívás története	2014.06.12.-2014.07.09.	133,4	2 636
9.	Rock Forever, Dr. Nagy Attila fotóművész kiállítása	2014.06.20.-2014.07.16.	177	448
10.	Magyarország nagy és dicső királyai	2014.08.20.-2014.11.01.	133,4	5 305
11.	Schweigen – Hallgatás	2014.10.23.-2014.11.19.	177	50
12.	Művészet Esztergomért kiállítás és vásár	2014.12.-2014.12.20.	177	200

Palóc Múzeum				7.151
1.	„Tűz és a vas ura, a kovács”			6.846
2.	„100 éves múzeumpalota” 1914 – 2014. centenáriumi kiállítás			305
Nyírbátor				3.350
1.	Babakiállítás*			1000
2.	Mező vadjai, ég madarai*			1250
3.	Az I. világháború a néphagyományban*			1100
Nagycenki Széchenyi Emlékmúzeum				342
1.	„Arisztokrata gyermekportrék a 17–19. századból”			182
2.	Széchenyi örömteli napjai (egynapos tárlat)			160
Vésztő				186
1.	Rajzkiállítás			186
Vaja				6.415
1.	Téli alkotótábor zárókiállítása			552
2.	Farkas Eszter képzőművész tárlata			289
3.	Húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó képeslap kiállítás			1540
4.	„Életem regénye” c. Móricz emlékkiállítás			1289
5.	Sipos László fotográfus kiállítása			933
6.	Vaja Art Őszi Művésztelep zárókiállítása			933

7.	50 éves az MNM Vay Ádám Muzeális Gyűjteménye c. Roll-lup-kos kiállítás			879
----	---	--	--	-----

**Nem mérhető azoknak az időszak kiállításoknak a látogatói létszáma, amelyeket az állandó kiállítások jegyével lehetett megtekinteni!
A táblázat nem tartalmazza az időszak kiállításokhoz kapcsolódó tárlatvezetések és egyéb programok adatait, továbbá nem tartalmazza az országos és nemzetközi kiállításainkat.*

Az anyaintézmény és filiáléi **saját épületében**, valamint az Auschwitz-Birkenau Állami Múzeum magyar kiállításában összesen **554.915 fő** látogató fordult meg az alábbi bontásban:

- **Állandó belföldi kiállítások:** 43 db, 12.423 m²-en, **328.565 fő** látogatóval
 - **Állandó külföldi kiállítás (Auschwitz):** 1 db, 610 m²-en, **50.700 fő** látogatóval
 - **Időszaki belföldi kiállítások:**
 - új és áthúzódó saját épületben:
40 db **113.147 fő** látogatóval
 - országos és nemzetközi saját épületben:
10 db **62.503 fő** látogatóval
 - országos és nemzetközi külső helyszíneken:
13 db **231.682 fő** látogatóval
 - **Időszaki külföldi kiállítások:**
10 db **776.146 fő** látogatóval
- Időszaki kiállítások:** 73 db **1.183.478 fő** látogatóval

Az állandó belföldi kiállításokat 328.565 fő. Az időszaki belföldi kiállításokat saját épületben 175.650 fő látogatta. Kiállításainkat külső helyszínen belföldön 231.682 fő, illetve külföldön 776.146 fő látogatta.

Az összes látogatói létszám alakulása saját épületben

Megnevezés	2013. [fő/év] tény	2014. [fő/év] terv	2014. [fő/év] tény
Magyar Nemzeti Múzeum	158.950	163.000	116.055
Vértesszőlős	7.482	7.500	5.848
Palóc Múzeum	8.282	12.600	25.309
Széchenyi I. Múzeum	23.330	24.500	27.247
Villa Romana	7.043	15.000	6.738
Tört. Emlékh. Vésztő	7.349	8.500	7.463
Rákóczi Múzeum	83.016	132.000	86.865
Báthori Múzeum	1.727	4.000	6.921
Vay Ádám Múzeum	4.480	8.000	13.907
Mátyás Király Múzeum	93.026	115.000	171.101
Vármúzeum	20.432	33.000	30.913
Balassa B. Múzeum	1.737	Esztergommal	Esztergommal
<i>Részösszesen</i>	<i>416.854</i>	<i>523.100</i>	<i>498.367</i>
Auschwitz	80.329	-	50.700
Mindösszesen	497.183	523.100	549.067

A 2014. évi tényoszlop tartalmazza a saját épületben országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósuló kiállításokat is. Az összes látogatói létszám 5 %-os növekedést mutat. A **központi MNM** esetében viszont elmondható, hogy az előző évhez képest jelentős, 29%-os a látogatói szám csökkenés. *Ez az adat azonban nem tartalmazza a központi épületen kívüli kiállítások látogatószámát, pl. a Múzeum kör út 155.000 fős látogatószámát.*

Az **MNM Rákóczi Múzeumában** a meglévő 9 állandó kiállításból 2014-ben személyi feltételek hiányában és a felújítás szükségessége miatt 2 nem volt látogatható.

Az **MNM Mátyás Király Múzeumban** látogatók létszáma 2014-ben 49%-kal emelkedett a 2013. évhez képest. Ezt a saját épületben országos és nemzetközi kiállítási program keretében megvalósult 45.478 fős látogatógatói számot jelentő két kiállítás („Műkincs - technológia – alkalmazás Kulturális örökség és 3D-s innovációk, A királynét megölni nem kell félnek jó lesz... Merániai Gertrúd emlékezete”) eredményezte.

Az **MNM Vármúzeumában** új állandó kiállítás 2014-ben nem készült, s a látogatói szám 6%-kal csökkent. A Múzeum honlapja azonban 2014-ben új arculatot kapott, amelynek köszönhetően az arra kattintó érdeklődő közönség sokkal jobban tud tájékozódni a múzeumot érintő eseményekről, sokkal jobban el tud igazodni a weblapra felkerülő információk között, ezáltal remélhetőleg a látogatók száma is növekedni fog.

Közművelődés (rendezvények, konferenciák), marketing

a) Rendezvények

MNM Központ

Az MNM rendezvényszervező tevékenysége az utóbbi években megduplázódott, tendenciaként megfigyelhető, hogy évről évre több az ilyen jellegű feladat.

Minden rendezvényünk esetében – a látogatószám növelésén túl – új célcsoportok bevonása, az igényes szórakoztatás, az ismeretterjesztés valamint a múzeum elismertségének növelése volt az elsődleges cél.

1) Állandó és időszakos kiállításokhoz szervezett programok

- a) *Élő interpretációs programok* kidolgozása időszakos és állandó kiállításainkra valamint az épülettörténet és a Palotanegyed interaktív bemutatására
Az első élő interpretációs programunk, a *Megelevenedő Aranykor* című (A kód: Bethlen 1613 c. időszakos kiállításunkon bevezetett, mely korabeli viseletbe öltözött személyekkel és zenével gazdagított) program kezdeti sikereit követően 2014-ben *17 új élő interpretációs programot fejlesztettünk ki és tartottunk meg*, amelynek nemcsak a látogatók részéről, de szakmai rendezvényeken is igen pozitív fogadtatásban volt része.
- b) *Tematikus vezetések* az állandó és időszakos kiállításon
A kifejezetten hölgyeket megszólító programsorozatunk, a *Magyar nagyasszonyok – Püder nélkül* c. vezetéssorozat sikerén felbuzdulva éves szintű programtervet készítettünk a jövő évre, további tematikus vezetéseinket pedig alkalmasszerűen fogjuk továbbfejleszteni.
- c) A 2013-ban elindított *A mágnásfertály kultúrmágnese* c. palotanegyedi-múzeumkerti séta sikerességén felbuzdulva szintén tematikus *múzeumkerti és palotanegyedi sétákat* 2014-ben is szerveztünk, előre meghirdetett időpontban, több alkalommal.
- d) A *100/100 Száz év(ek) száz percben* c. interaktív, *élő interpretációs programunk* korábbi változatának felújított, modernizált változatát sikerrel mutattuk be, így azt továbbfejlesztve szintén előre meghirdetett programsorozatként kínáljuk látogatóinknak a jövőben.

2) Önálló programok, programsorozatok

- a) Koncertek (MÁV Szimfonikusok Zenekara, két sorozattal (Unokák és Nagyszülők koncertjei, Zenés délutánok a Nemzeti Múzeumban), Református Énekkar, Sebestyén Márta és zenészbáratai előadóestje, Kincseinket a Kincseinkhez, koncert nagycsaládosoknak és

hátrányos helyeztűeknek, Cimborá- nap, a Múzeumok Majálisa és a Múzeumok Éjszakája koncertjei és a kiállítás-megnyitókhoz, finisszázshoz kapcsolódó koncertek, MÁV Szimfonikusok quaertettjének karácsonyi koncertje

Az MNM az épület születése óta, vagyis több mint másfél évszázada koncertek helyszíne. A koncertek befogadásának célja nem pusztán a múzeum programkínálatának színesítése, hanem a múzeum sokszínű, kellemes kulturális helyszíneként való bemutatása. Célközönsége valamennyi zeneszerető múzeumlátogató. A komolyzenei előadásokat elsősorban felnőttek, idősebbek látogatják, míg a könnyűzenei koncertek iránt a fiatalok, a fiatal felnőttek, a közép- és felsőoktatási intézmények hallgatói érdeklődnek. A koncertek jelentős hányadért nem kellett fizetnie a múzeumnak, hiszen valamilyen együttműködés keretén belül sikerült megvalósítanunk.

A Múzeumok Majálisa koncertjei annak költségvetéséből (pályázat), a Múzeumok Éjszakájának koncertjei a bevétel terhére valósulhattak meg.

3) Nagyzrendezvények

a) Saját múzeumi programjaink

i) 19. Múzeumok Majálisa – 19|20 – Századot váltunk!

(Csatlakoztunk az ICOM Múzeumi Világnapjának jelszávához: Museum collections makes connections/A Múzeum összeköt)

2013-ban a Múzeumok Majálisa 18 éves lett, kiszínesedett, megújult a külleme, miközben meg is komolyodott: bővültek szakmai programjai és szélesebbre tárta a világot látogatóinak. Ezeket a tapasztalatokat felhasználva 2014-ben is folytattuk az építkezést, miközben megtartottuk a régi hagyományokat.

A 19. Múzeumok Majálisa meg tudta mutatni, hogy a programsorozat megújítása olyan folyamatot indított el, amely – a szakmai célok mellett – egyre nyitottabban és odafigyelőbben fordul a látogatói elvárások felé. Olyan színes és minőségi kínálatot tudtunk szolgáltatni a szakmai értékek mellett, ami páratlan és egyre szélesebb kört vonz. A rendezvény azonban a megújulása mellett képes volt megőrizni a hagyománytisztelés és hagyományápolás lehetőségét és a közös múltunk megismerését vagy újraismerését – ezzel pedig az ország múzeumügyét és a kulturális kormányzat céljait erősíti.

ii) Jubileumi MNM-születésnapi ünnepség/kiállítás-megnyitó

iii) Pro Museo-díj átadás

iv) Széchényi-emlékérem átadás

v) MNM-karácsony

b) csatlakozás országos programsorozatokhoz

i) Múzeumok Éjszakája

HAD/SZIN/TEREK/KÖZÖTT – A FELFORDULT 20. SZÁZAD

A rendezvény finanszírozása a bevétel terhére történt. Szakmailag és anyagilag is sikeresen zárult. A rendezvény sikeres kommunikációjához szükséges volt a minisztériumi háttér is. A rendezvény – az előző évek tapasztalatai alapján – mindig sikeres, így az MNM a 2015-ös évben is részese lesz az országos programnak.

ii) Európai Múzeumok Éjszakája

A Múzeumok Majálisának hétvégéjén csatlakoztunk az Európai Múzeumok Éjszakája programsorozathoz. Így szombat este, az eddigi gyakorlattól eltérően, 18 és 22 óra között olyan programokkal, rejtvényekkel és feladatokkal vártuk a látogatóinkat, amelyek a szakmaiságot és a múzeumügyet egységként voltak képesek megmutatni.

iii) Kutatók Éjszakája

Az MNM-ben már többször megrendezett országos programsorozat. Ebben az évben – aktualitása miatt – nagy érdeklődést váltott ki a Seuso-kincsről szóló előadás/beszélgetés. Mivel elkülönített költségvetéssel nem rendelkezett a program, elsősorban saját erőre támaszkodva tudtuk népszerűsíteni a Kutatók Éjszakáját is.

iv) Múzeumok Őszi Fesztiválja

A 9. Múzeumok Őszi Fesztiválja rendezvénysorozatba a lehetséges témakörök *széles skáláján* kapcsolódott be a Magyar Nemzeti Múzeum. A MOKK által meghatározott programok remekül illeszkedtek az MNM tavaly megújult múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programjaihoz, valamint pontosan azokat a korosztályokat helyezték a figyelem középpontjába, amelyeket az MNM is elsődlegesen el kíván érni, és két éve szisztematikusan kínál számukra vonzó programokat. Az MNM intézményi céljaival rendkívüli módon összeeszengett tehát a MÖF programja. A tavaly elindított új múzeumandragógiai műhely és az MNM önkéntes-projektje után nagy sikerrel és érdeklődéssel indult el az Iskolai Közösségi Szolgálat is és ennek gyakorlati oktatása is.

MNM Rákóczi Múzeuma:

Tokaj-Hegyalja legjelentősebb szőlészeti kiállítása. A Borlovagrend jelentős marketingtevékenységet folytatott az árverés kapcsán, s ennek intézményünk is a kedvezményezettje lett.

2014-ben is részt vettünk Budapesten a Múzeumok Majálisán.

Két saját rendezésű, nagy érdeklődésre számot tartó rendezvényünk volt a nyáron. Júniusban az országos programhoz igazodva szerveztük meg a Múzeumok éjszakáját. Sokrétű programjának ebben az esztendőben is a belső várudvar és a Sütőház adott helyet.

A nyár legnagyobb eseménye volt múzeumunkban az immár ötödik alkalommal megrendezésre kerülő Várostrom. Egyhetes gyaloglás után a Kassáról megérkező, a XVII. századi katonai életmódot „gyakorló” első csapatot 2014. július 18-án köszönthettük Sáropatakon. Ezt követően elkezdődött a katonai tábor építése a várkertben. Este csapatszemplével egybekötve került sor a rendezvény ünnepélyes megnyitójára.

Őszi nemzetközi tudományos konferenciánk az NKA támogatásával valósult meg Ágyúk a középkorban és a kora újkorban címmel.

MNM Vármúzeuma

2014-ben 6 közművelődési rendezvényt tartottunk. A programok célja elsősorban a királyi palota és kiállításainak népszerűsítése. Ezért olyan családi programokat szerveztünk, amelyek a legszélesebb korosztály és érdeklődési kör igényeit próbálják kielégíteni. A rendezvényeken tárlatvezetések, koncertek, mesejátékok, középkori gyermekjátékok, íjászat, lovagi torna, harcászati bemutatók valamint kézműves foglalkozások várták az érdeklődőket.

Múzeumunk minden évben részt vesz a Nemzeti Múzeum kertjében megrendezett Múzeumi Majálison, ahol fegyverbemutatóval, pénzveréssel, kiadványokkal népszerűsítjük a királyi palotát. Ez a rendezvény alkalmat ad arra, hogy a kiállításokon és konferenciákon kívül – melyek szakmai rendezvények – ki tudjunk lépni a múzeum falai közül és „elé menjünk” a nagyközönségnek.

MNM Palóc Múzeuma:

A múzeumi intézmény komplex módon alkalmazkodik a „piachoz”, a látogatói igényekhez. A társadalmi elvárásokhoz és a gazdasági elmozdulásokhoz rugalmasan igazodó múzeumi közművelődés kiépítése volt a célunk. Olyan látogatóbarát szemléletű intézmény kialakításának a folytatását, erősítését próbáltuk megvalósítani, amelyben minden korosztály számára biztosított az élethosszig tartó tanulás lehetősége, ill. célunk a múzeum tárgyi

anyagaiban rejlő információknak az átadása a közönségnek, igazodva az adott csoport korához, képzettségéhez és érdeklődéséhez.

A közművelődési tevékenység szerves részét képezte a szakmai munkát segítő aktív kommunikációs rendszer működtetése, az intézmény PR-tevékenysége, az intézményi honlap gondozása, hogy az elvégzett szakmai és szellemi munka megfelelő információs csatornákon eljusson a nagyközönséghez, nagyobb publicitást kapjon, ezáltal is megerősödjön múzeumunk a terület kulturális életében. Megjelent két múzeumi kiadványunk valamint az új képeslapok is ezt a célt szolgálják.

Az MNM Palóc Múzeuma látogatói közönsége a legszűkebb értelemben a 16 ezer fős város, de az egész országból érkeztek hozzánk látogatók, és külföldi vendégek is megfordultak.

Részt vettünk az országos szervezésű múzeumi és kulturális rendezvényeken (Múzeumok Éjszakája, Kulturális Örökség Napjai, Ars Sacra Fesztivál, Múzeumok Őszi Fesztiválja).

Kiemelt programsorozatunk, a *Múzeumi hétfők* idén is folytatódott.

Megrendeztük a *100 éves Múzeumpalota* centenáriumi emlékülést az MNM Palóc Múzeuma épületének 100. évfordulója alkalmából.

A 2014. február 1. – május 31. közötti időszakra kötöttük meg a szerződést az Örökség Kultúrpolitikai Intézettel, az országos szervezésű Mozaik Múzeumtúra Programra. Sajnos az akció nem mondható sikeresnek, szinte senki nem kereste.

Egyéb rendezvények, amelyeknek városi, megyei együttműködés keretében helyet adtunk:

- Óvodások szüreti ünnepe,
- IX. Nemzetközi csipkefesztivál Palócföldön.

MNM Báthori István Múzeuma

A tárgyévben a következő közművelődési programokat szervezte a múzeum:

MNM Báthori István Múzeuma, a Múzeum Baráti Kör valamint a Nyírbátor Városi Önkormányzata rendezésében emlékülésre került sor Dr. Szalontai Barnabás múzeumalapító igazgató halálának 30. évfordulóján.

A 2014. első negyedévben meghirdetett, 5 előadássorozatból álló *Múzeumi beszélgetések* közül mind megvalósult. Az előadásokból kettőt saját munkatársaink tartottak. A sikeres, immár negyedik éve folyó előadássorozat művészettörténeti, kultúrtörténeti s a múzeum fotóanyagához kapcsolódó témákat dolgozott fel.

Az év során 9 alkalommal tartottak meghívott előadók vetített képes előadást tágabb művelődéstörténeti témákban. Két alkalommal múzeumi találkozásra invitáltuk a város művész- és rajztanárait, amikor is a megtisztított csonka stallum új motívumait, feltárt szépségeit nézhették meg.

MNM Vésztő-Mágor Történelmi Emlékhely:

Tárlatvezetéseket és múzeumpedagógiai szolgáltatásokat valamint egyéb kulturális programokat és rendezvényeket bonyolítottunk le.

MNM Széchenyi István Emlékkiállítás:

Az év folyamán számos rendezvénnyel kapcsolódtunk országos programokhoz, emellett helyi rendezvényekkel a környező civil szervezetekkel erősítettük ill. újítottuk meg az intézmény kapcsolatait.

Az évet rendhagyó tárlatvezetéssel és kerekasztal-beszélgetéssel nyitotta a múzeum a Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett rendezvényén.

Az intézmény befogadta az Országos Széchenyi Kör által szervezett, több napos Széchenyi Akadémia-rendezvényt és részt vállalt megvalósításában.

Helyi szervezetekkel együttműködve rendeztük meg a múzeumi gyermeknapot.

A Múzeumok Éjszakáján múzeumi plakáttervezés zajlott múzeumpedagógiai foglalkozás keretében, majd rendhagyó vezetésre került sor *Múzeumi műhelytitkok. Séta az épülő kiállítás kulisszái mögött és személyes találkozás a tárlat alkotóival munka közben* címmel.

Széchenyi István születésének 223. évfordulóját *Széchenyi örömteli napjai* című, egynapos tárlattal és előadásokkal köszöntötte a múzeum.

A múzeum jelen volt Budapesten a Múzeumok Majálisa rendezvényen, bekapcsolódott a Mozaik Múzeumtúra programsorozatba, megjelent az anyaintézmény Országjáró Múzeum-projektjében.

A *Friends of Europe* Nagycenk meghívására Magyarországra érkezett nemzetközi küldöttsége fogadást és idegen nyelvű szakvezetést kapott a múzeumban.

Kiemelt esemény volt az állandó kiállítás felújításának projektzáró rendezvénye, amelyet nagy média-megjelenés kísért.

MNM Vay Ádám Muzeális Gyűjteménye

A Kapuépület keleti oldalán lévő park részen kialakítottuk az Anna Herbárium gyógy- és fűszernövényes kertrészt. 2015-ben tovább szeretnénk bővíteni a meglévő – közel 30 féle – növények számát.

Az MNM Vay Ádám Muzeális Gyűjteménye a Vay Ádám Múzeum Baráti Körével együttműködve számos programot bonyolított le. Az egyesület önkénteseivel segítette pl. a Múzeumok éjszakája c. program rendezését, játékonysági képek leírásait. Aktívan részt vettünk a Múzeumok majálisa c. programon Budapesten.

A nyíregyházi Móricz Zsigmond Kulturális Egyesülettel kapcsolatot építettünk ki. Tudományos ülésszakok szervezésében, ismeretterjesztő előadások lebonyolításában működünk együtt.

Két középiskolával kötöttünk megállapodást közösségi szolgálat teljesítése céljából.

Ásatások, feltárások

Központi MNM Az évek óta zajló, tovább folyó *zalavári feltárás* leletei tudományos szempontból számos eddig gondolt adatot módosítottak már eddig is a Karoling-birodalom korának életéről – a feltárás tudományos eredményei alapján készült el az MNM állandó kiállításának 9–10. századi új része, a feltárás folytatódik.

MNM Mátyás Király Múzeuma Az idei évben – pályázati támogatás híján saját forrásból folytattuk a Sibrik-dombi római erőd és koraközépkori vár ásatását, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Régészeti Tanszékének megbízásból elvégeztük a kalocsai székesegyház ásatását, valamint a veszprémi Laczkó Dezső múzeum megbízásából ásatást végeztünk Monostorapáti – Almádi monostor lelőhelyen. A tervezett pécsi, szászvári és egri püspökvárak kutatásai 2014-ben nem indultak be, így tervezett részvételünk ezeken a helyszíneken elmaradt.

Gyűjteménygyarapítás

Nagyobb értékű műtárgyak *tervezett gyűjtésére* évek óta egyáltalán nem gondolhatunk, hisz a költségvetésben nincs rá tervezett keret. A felbukkanó különleges tárgyak megvásárlásához kizárólag *külső forrásokból* tudunk fedezetet találni.

A régészeti gyűjteménygyarapítás jelentős akadálya a tervásatásokra fordítható összegek elégtelensége.

Egyes gyűjteményekben időnként tervezhetetlenül és nagy mennyiségben érkezik műtárgyanyag (Éremtár, Történeti Fényképtár), melyek feldolgozása – a váratlanság, a nagy mennyiség és a munkaerő hiánya miatt is – csak lassan halad.

A Történeti Tárban jelentősebb számú gyarapodást a kis értékű, 20. századi gyűjtemények produkálták 2014-ben is, így elsősorban a Röplap-, a Képeslap- és a Vegyes nyomtatvány-gyűjtemények, a Háztartási- valamint az Üveg-Kerámia-Porcelán-együttesek és a Plakátgyűjtemény.

Az Éremtárba érkező anyag jelentős része nem kerül végül a gyűjteménybe, mivel a rendőrségi és határőrségi elkobzások révén ide érkező anyag többsége tudományos szempontból nem értékes. Egy részüket azonban *csereként* hasznosíthatjuk.

MNM Központ

Régészeti Tár

A régészeti szakanyag legértékesebb gyarapodása a késő-római kori ezüstműtárgyakat tartalmazó *Seuso-kincs* Magyarországra visszakerült része. A nagyközönségnek való bemutatására pedig a Magyar Nemzeti Múzeum egy új állandó kiállítással készül.

Zalavár 2014. évi feltárási eredményei: a 9. század utolsó harmadában épült, 17×8 m kiterjedésű, kétszintű palotaépület alapfal-maradványainak feltárása befejeződött. Az épülettől északra hídszerkezet pilléralapjainak valamint földfelszíni házaknak a feltárása kezdődött el. Az Árpád-kori megyeközpont fakerítéssel övezett területén folytatódott a tároló vermek bontása. A feltárási terület déli szélén napvilágra került az 1019-ben alapított monostor 11. század végén emelt körítőfala cölöpös alapozásának egy rövid szakasza.

A 2014. évi feltárás leletei közül kiemelkednek a 9. századi palota alapárkának törmelékes betöltésében talált, kék színű, aranyfestéssel díszített *üveg pohár* töredékei. Hasonló darabok ritkán és kizárólag a Karoling-birodalom legjelentősebb központjaiban fordulnak elő.

Szendrő-Felsővár lelőhelyen 1997 óta folyik kutatás. A 16–17. századi belső vár parancsnoki épületének és bejáratának újabb szakaszait vizsgáltuk az idén, s ebből jelentős leletgyarapodás történt.

A *Bronzkori Gyűjtemény*be a Hercegszántói Határőrség által 2007-ben elkobzott bronzkori–kora-vaskori *bronzpajzs* került be a gyűjteménybe, de hivatalos nyilvántartásba vétele csak az eredetiségvizsgálatot követően történhet meg. (Ennek anyagi vonzatát a 2015. évi operatív költségvetés tervében már jeleztük.)

A *Római Gyűjtemény* kiemelkedő lelete egy bronzgombokkal díszített, összecusukható *vasszék* és egy *menóraábrázolásos ólomplomba*.

A *Népvándorlás kori Gyűjtemény* munkatársai egy NKA-pályázaton nyert összegből a 2008–2009 évi feltárásokhoz kapcsolódó *terepbejárást* végeztek *Daruszentmiklós és Dunaföldvár* határában. A gyűjtés nem kész, a darabszám várhatóan jelentősen nőni fog. A pályázat a lelőhely vártnál intenzívebb volta miatt halasztást kapott, így 2015 év elején folytatódik a munka.

Történeti Tár

A történeti szakanyagban a műtárgyak értékét tekintve az egykori Herzog-gyűjtemény néhány darabja, míg számszerűen a papír alapú dokumentumok gyűjtése emelkedik ki. Miniszteri döntés alapján az MNM vagyonkezelésébe kerül Nagy Sándor József aradi vértanú tábornok búcsúlevele, ezt a ritka történelmi ereklyét a kupolateremben kiállított vitrinben mutatjuk be a közönségnek.

Kiemelhető továbbá a *MaSat1 műhold hiteles makettje*.

A *Weinstock-hagyaték*ból (képeslap- és fotóeszköz-archivum) tartós letétbe kaptuk a neves fotográfus I. világháborús albumát, melyet a *Frontok felett* című tárlatunkon mutatunk be a nagyközönségnek.

Az Egyedi Tárgyak Gyűjteményébe egy jelentősebb, első- és második világháborús katonadalokat tartalmazó lemez- és nótáskönyv-gyűjtemény került be, valamint egy fényképeszeti hagyaték feldolgozása is megtörtént.

Tervezett gyűjtés történt politikatörténeti vonatkozásban a Miniszterelnöki Hivatal fölkérésére.

A *Hangszergyűjtemény* Király Péter zenetörténész ajándékaival gyarapodott ebben az évben.

Az *Újkori dokumentumgyűjtemény* közül kiemelkedő értékű Kossuth Lajos levelezésének 5 darabja, Fernando Fratelillo gaetai olasz allampolgár ajándéka.

Éremtár

A numizmatikai szakanyag –Ajándékba kaptunk egy *Szent István Rend* miniatűr jelvényt és egy miniatűr csillagot.

A Kulcson előkerült 1060 db-s római éremkincs (védett magángyűjteményi anyag) – ajándékozás révén – az év elején bekerült a Tárbá.

Történeti Fényképtár

A fényképeszeti szakanyag gyarapodása rendkívül gyors: teljes életművek felajánlása (pl. Hemző Károly) valamint a szerkesztőségek felszámolása nyomán a gyűjteménybe kerülő anyag feldolgozása nehezen követi a gyarapodást. A digitális technikára történő átállás után készült történeti értékű felvételek archiválása egyelőre nem megoldott.

Történelmi Képcsarnok

Jelentősen gyarapodott a grafikai gyűjtemény. A *Sümei-gyűjtemény*ből NKA támogatással 290 db műtárgyat szereztünk meg.

Központi Adattár és Digitalizálási Központ

Az adattári szakanyag jelentős hagyatékokkal bővült: Kovács Tibor, az MNM nyugalmazott főigazgatója, Gerő Győző, a magyarországi oszmán-török régészet atyja, továbbá Kovalovszki Júlia, az MNM középkoros régésze hagyatéka került az Adattár kezelésébe.

A *Múzeumtörténeti Gyűjtemény*ben – melynek gyarapodása munkaerőhiány miatt évekig nem volt folyamatos és irányított – nagyrészt megtörtént a retrospektív és a tárgyévi gyűjtés és raktárrendezés, előkészítettük az 1961 óta gyarapodó gyűjtemény első revízióját.

Esztergomi Vármúzeum és Balassa Múzeum

A PPKE Régészeti Tanszékével történő együttműködés során, továbbá egy megelőző feltárás nyomán jelentősebb mennyiségű régészeti leletanyag került az esztergomi Balassa Múzeumba. Néhány jelentősebb műtárgy (többek között neolitikus idolk, bronzkori pajzs, római kori menóraábrázolás ólomplombán) került beszolgáltatás, elkobzás, ajándék és vétel címén a régészeti gyűjteményekbe.

Sárospataki Rákóczi Múzeum

Kiemelt, nemzetközi fontosságú az ajándékozás útján a múzeumba került *Korompay László öntöttvas-gyűjtemény* (406 tételszámon 459 darabos öntöttvas gyűjtemény) – a gyűjteményt a *Vasba öntött múlt* című kiállításon mutattuk be.

A gyűjteményi anyag legértékesebb része az európai öntöttvasművesség kezdeti időszakának remekei, a gliewitzi, a berlini, a mariazelli finomöntvények. Magyar vonatkozásban az igen gazdag, mintegy 50 tárgyból álló munkácsi kollekció a legértékesebb. A gyűjtemény több védett darabja mellett úgyszintén különleges az első Kossuth-mellszobrok egyike. Modelljét 1848 októberében készítette Schossel András a Munkácsi Vasgyár selesztői finomöntödéjében. 1848 végén és 1849 elején 30–40 darab öntvény készült belőle.

MNM Palóc Múzeuma

Az MNMPalóc Múzeumában több tízezres nagyságrendű gyarapodás történt a *Trizna Lajos-féle hagyaték* bekerülésével.

Felajánlás alapján gyűjtöttük be a városi értelmiségnek a palóc népművészeti tárgyakhoz való viszonyáról árulkodó, a balassagyarmati *Zeke Kálmán-féle „palóc szoba”* tárgyait.

NKA-támogatásból, vásárlás útján jutottunk hozzá egy *szövőszék*hez és egy *szandai viseletgyűttest*hez (42 db).

Visegrádi Mátyás Király Múzeum

A tervezett és megvalósult gyűjteménygyarapodás *visegrádi régészeti feltárásokból* származott.

A Visegrádon kívül végzett ásatásaink leletanyaga a területileg illetékes múzeumba került, így azok nem a mi múzeumunk gyűjteménygyarapodását szolgálták.

Esztergomi Vármúzeum és Balassa Múzeum

A *képzőművészeti gyűjteménybe* került *Pártos-festményeket* nyilvántartásba vettük. A *régészeti gyűjteménybe* került – saját ásatásként – az Esztergom-Szentkirály megelőző feltárás leletanyaga.

Nyírbátori Báthori István Múzeum

8 db tárggyal gyarapodott a gyűjtemény (1 képzőművészeti, 7 történeti). Minden tárgy adomány útján került a múzeumba.

Vajai Vay Ádám Múzeális Gyűjtemény

A képzőművészeti gyűjtemény 186, az adattár 75, a fotógyűjtemény 20 darabbal gyarapodott. A képzőművészeti gyűjtemény gyarapodását a művésztelep valamint az alkotó-vendégszoba működtetése eredményezi, a műtárgyakat az itt alkotó művészek ajándékként ajánlották fel.

Hazai kiállításokhoz való segítségnyújtás, műtárgykölcsönzés

MNM Központ

Történeti Tár

Saját rendezésű, külső helyszínen rendezett kiállítás címe	2014.
Magnificent Life of Hungarian Aristocracy under the Reign of the	

Habsburg Dynasty, in the 17–19th Century Koreai Nemzeti Palotamúzeum, Szöul	több mint 700 000
Robert Capa in Italia Róma, 2013. október 2. – 2014. január 6.	40000
Robert Capa in Italia Firenze, 2014. január 10. – február 23.	15000
Robert Capa in Italia, Genova, 2014. június 6. – október 6.	17 000
Előhívás – Wormser Antal életmű-kiállítás bemutatása, két helyszínen: 2014. február Dunaújváros, nyár: Budapest, RAM	3000
I. vh. sztereofotográfiák, MNM és filiák	
<i>Coronatus in Posoniensis...</i> – A pozsonyi magyar királykoronázások numizmatikai emlékei – Pozsony, Vár – Szlovák Nemzeti Múzeum Történeti Múzeumával közösen	
Kiállítás a szikáncsi késő-római aranyéremkincs előkerülésének történetéről Tornyai János Múzeum (Hódmezővásárhely)	
Teleki László- emlékkiállítás (a 2011. évi MNM-kiállítás újrarendezése) Zalaegerszegi Múzeum	
Régi magyar fegyverek Herendi Porcelánmanufaktúra	
Ács Irén nógrádi fényképei Szécsény (2014.máj.–szept.)	8011
GRENZE – A határnyitás 25. évfordulója Bécs, CH (2014.okt.–dec. 31.)	1506
Határnyitás 25 Moszkva, Magyar Kulturális Intézet (2014. nov.7. – dec.31.)	840
Határnyitás Moszkva, Goethe Intézet (2014.nov.9.–dec.31.)	1000
Pulszky Ferenc, digitális másolatokból életrajzi kiállítás, Mád, 2014. szeptember 4-től	áthúzódó

Számítógépes nyilvántartás (szakmai)

Központi MNM

A legfontosabb alapfeladatunk a jelenleg működő rendszer fenntartását és üzembiztonságát jelentette. Ezt a két dolgot – a kisebb zavarokat leszámítva – sikerült megoldanunk.

Nagy előrelépést jelentett, hogy végre teljes mértékben beüzemeltük a Főépület és a Magyar utca között az optikai kábelt, így az állandó bizonytalanságot jelentő lézerfejeket fel tudtuk számolni.

Az évek óta változatlan informatikai keretből csak a legfontosabb hétköznapi igényeket tudtuk biztosítani, jelentősebb beszerzésre nem került sor. Ebből finanszíroztuk a nyomtatókba való tonereket, de vásároltunk külső merevlemezeket, pen-drivokat, monitorokat, illetve sok esetben ebből biztosítottuk a kiállítási multimédiához szükséges eszközöket. Sürgős esetben – ez az adott eszköz teljes tönkremenetelét jelentette - kiváltottuk a régi gépeket. A géphiányban némi enyhülést hozott, hogy egy adomány révén 10 új gépet tudtunk beszerezni.

Időnként előfordultak szerver-leállások, ami főként a levelezést, illetve a központi meghajtó működését érintette, de ilyenkor a hálózati nyomtatás is akadozott. Ezeket a hibákat gyorsan és hatékonyan sikerült elhárítani, adatvesztés nem történt. Sajnos egyre inkább érezzük, hogy halaszthatatlan a szerverek megújítása. A weboldalt működtető szerver már annyira elavult, hogy a múzeum honlapját le kellett állítani, mert semmiféle frissítést nem tudtunk rajta elvégezni. A Vezetőség döntése értelmében megkezdtuk egy új honlap kialakítását, ennek technikai hátterét egy külsős cég fogja biztosítani.

Műtárgyvédelem, állományvédelem

A megrendezett kiállításainkhoz elengedhetetlen a kapcsolódó restaurálási, konzerválási, és kiállításaink műtárgykörnyezeti felügyeletének biztosítása.

Az **állomány- és műtárgyvédelem** kiterjed a Magyar Nemzeti Múzeum különböző gyűjteményére, állandó- és időszakos kiállításaira, külső-, belső raktáraira, fiókléira, közel 4 milliós műtárgyvagyron folyamatos gondozására, állagmegőrzésére.

MNM Központ

Műtárgyvédelmi és Restaurátor Főosztály

Az általunk gondozott műtárgyállomány területi megoszlása:

41 kiállító terem: 5805 m², időszakos kiállítások: 2091 m², raktárak, azaz 62gyűjtemény: 3490 m².

Külső raktárbázisainkon: Daróci u.: 866 m²+607 m²; Koronafűrt u. 4500 m²; DEPO 560 m².
Összesen: 17960 m² alapterületen)

2014-ben az *állományvédelem* keretében elsődleges szempontként kezeltük a városi környezet által kiváltott légszennyezettség csökkentését (5/4) a raktár- és kiállítótereinken belül.

Komoly *eredménynek* tartjuk, hogy az ilyen eredetű károsodások mértékét több éven keresztül *0,001% alatt sikerül tartania* teljes műtárgyállomány tekintetében. Ez most tovább javulhat, hiszen sikeresen teszteltünk olyan légtisztító valamint légszennyező anyag-mérő készülékeket, melyek nagy hatékonysággal detektálják és távolítják el a kémiai- és biológiai veszélyforrásokat (SO₂, NO_x, H₂S, CO₂, por, atka, korom, pollen stb.). Mindezek széleskörű alkalmazásától a hazai műtárgyvagyonban jelentős állagromlás-csökkenés és hosszú távú értékmegőrzés várható.

Az idén az állományvédelmen keresztül 19.503 műtárgy *őrzési, bemutatási körülményein és állapotán javítottunk* illetve költöztettünk új helyre.

Konzerválási, restaurálás tevékenységünk során 10.326 tárgy *helyreállítását* láttuk el.

Állományvédelem és műtárgyvédelem kapcsán összesen 29.829 műtárgy védelméről és állapotáról gondoskodtunk.

Kiemelendő, hogy helyreállítási technológiáink során folyamatosan csökkentjük a vegyi anyagok használatát és követjük a *minimális beavatkozás elvét*, ezzel csökkentve a későbbi expozíciós hatásokat és a károsodások kockázatát. Módszereinket egyre inkább környezetbarát, „*zöld*” *módszerek* jellemzik, melyek hosszú távon biztosítják a további kutathatóságot és az anyagvizsgálatok lehetőségét (646 kis- és nagyműszeres vizsgálati eredmény, 9730 tárgy-, felmérési- és dokumentációs fotó).

Az év folyamán 9 hazai- és 11 külföldre kölcsönzött kiállítás *műtárgy-anyagának restaurálási, konzerválási, műtárgymásolási munkáit* láttuk el 8 saját kiállításunk mellett. Havi és heti ellenőrzéseink során biztosítottuk, és folyamatosan ellenőriztük a MNM-ben lévő állandó- és időszakos kiállítások, raktárak műtárgykörnyezeti értékeit (9744 mérés).

Ismereteinket a *felsőoktatás, a szak- és akkreditált képzések* közvetlenül hasznosították, melyben munkatársaink a különböző szakképzési formákban 229 *elméleti és gyakorlati órát* tartottak hazai és nemzetközi intézetekben egyaránt.

Tevékenységünk és napi feladataink ellátása mellett fontos szerepet kapott *társadalmi-szakmai szerepvállalásunk* is. Ennek keretében 2 *nemzetközi szakmai programot* szerveztünk és valósítottunk meg (*Identification and Conservation Strategies for Color and Digital Prints* c., MNM–Getty Conservation Institute együttműködésében megtartott konferencia valamint a 39. *Nemzetközi Restaurátor Konferencia*). Programjainkat 368 fő látogatta, melyből 62 külföldi, 302 hazai szakember volt.

2014-es *állományvédelmi feladataink legfontosabb elemei az év folyamán teljesültek*, mások a nem tervezett intézményi feladatok ellátása miatt áthúzódnak a 2015-ös esztendőre. *Kutatási projektjeinkben* viszont nagyon *fontos stratégiai célok valósultak meg*, melyek az elkövetkező években fontos változásokat indukálhatnak az állományvédelmi munkában.

A 2013-ban elnyert NKA-támogatás tette lehetővé 2014-ben a Koronafürt úti raktáraink *teljes fertőtlenítését, tisztítását*, amit követően a teljes anyag átkerülhetett a Daróci úti raktárbázisunkra (4000 db).

Az NKA támogatása segítette elő a Történeti Tár *Plakátárában* őrzött, 1800 erősen savas és törékeny állományának *savmentesítését* és melinex *védőfóliás palliumba* helyezését.

Az *éremtári műtárgytároló szekrények* kénhidrogént kibocsátó anyagainak lecserélése (PE habblemez) elkezdődött, melyben 364 műtárgyat helyeztünk biztonságba. *Vértesszőlősi kiállítóhelyünkön* nyitáskor és záráskor 272 tárgy tisztítását illetve téliesítését láttuk el.

Megkezdtük a *Seuso-kincs eredetvizsgálataihoz* szükséges anyagminták levételét. Elősegítettük a székesfehérvári Szent István Király Múzeumban a Seuso-kincs bemutatását, melyhez megterveztük a szükséges és biztonságos műtárgykörnyezetet, kialakítottuk gépészetét, felügyeleti rendszerét és meghatároztuk védőanyagait. Megterveztük és összeállítottuk a szükséges eszköz- és anyagparkot a kincs kiállítására az MNM-ben kialakítandó állandó kiállítás számára is.

2014-es állományvédelmi feladataink során 6681 műtárgyat és annak környezetét, megőrizhetőségét tettük biztonságosabbá.

Állandó kiállításaink az év folyamán megújultak, bővültek és ennek kapcsán a műtárgyak védelme, biztonsága és műtárgykörnyezetük fejlesztése is megvalósult. Középkori nagy értékű műtárgyaink korábbi párásítása *klimatizálással* is kiegészült, amit kiterjesztettünk az Ősgaléria területére is. Ez mintegy 901 nagy értékű műtárgyat érint.

Régészeti Tár

A Koronafürt utcai Archaeozoológiai Gyűjtemény raktárának selejtezése megtörtént, a megmentendő anyag szállítását és tárolásának előkészítését elvégeztük a Daróczi úton.

Történeti Tár

A Koronafürt utcai külső raktár teljes műtárgyállományának átköltöztetése (előzetes fertőtlenítés és portalaníztást után) megtörtént a Daróczi úti raktárba.

A Seress Rezső „hagyaték” plakátjainak (8 db) vásznazása, restaurálása elkészült.

A raktár rendjének fenntartása a nagymértékű műtárgymozgás ellenére is sikeres, míg egyes raktári egységek rendjének kialakítása folyamatban van. A felhalmozódott anyag raktári rendbe való beillesztése folyamatos.

Az egykori legújabbkori textilgyűjtemény raktári rendjének kialakítása, állagmegóvásának biztosítása és a felhalmozódott, beazonosítatlan anyag beillesztése a gyűjteménybe folyamatos.

A Bútor- és berendezésgyűjtemény költöztetésével (II. ütem) járó felülettisztítások megtörténtek.

Történeti Fényképtár

I. világháborús fénykép-eseményanyag, az ME I/b-ből képeinek átcsomagolása, Fénykép csoportkép-gyűjtemény anyagának átcsomagolása, , Portrégyűjteményben 25 doboznyi fénykép átcsomagolása, Nagyméretű fényképek egyedi konzerváló csomagolása, dagerrotípiák egyedi konzerváló csomagolása történt meg 2014. évben.

Történelmi Képcsarnok

A rézlemezek új elhelyezésére alkalmas polcrendszer kialakítása megtörtént.

Éremtár

350 db régészeti leletként előkerült érem tisztítása elkészült.

Filiálék

Sárospataki Rákóczi Múzeum

A *Sárazsádk*ban megvalósított néprajzi kiállításaink tárgyi anyagának előkészítése keretében a kiválasztott *bodrogközi textíliák* (35 db) *tisztítás*amegtörtént.

A *raktárrendezés* keretében – ennek során a műtárgyvédelmi szempontokat is igyekszünk megvalósítani a lehetőségek szerint – az *üveggyűjtemény új dobozokban* való tárolása új raktári rend kialakítását vonta maga után. A néprajzi gyűjteményből a *keménycserepek új tárolási szisztéma szerinti* raktározása kezdődött el, melyet a 2015-ös évben fejezünk be. Az *adattárban* jelentős előrelépés történt az *új tárolási szisztéma szerinti* raktározás kialakítása terén, a gyűjteményt új dobozokban tároljuk. Várható befejezés: 2015 év vége. A *könyvtárban* az új tárolási szisztéma szerinti raktározás kialakítása zajlik. Befejezése 2015–2016-ban várható.

Visegrádi Mátyás Király Múzeum

A Visegrád, Sibrik-domb területén 2014-ben feltárt *apró fémleletek vegyszeres tisztítása*, konzerválása megtörtént (összesen: 40 db római-kori érem, 2 db rézveret)

A kalocsai székesegyház ásatásából származó, *Árpád-kori ezüst- és réztárgyak tisztítása*, konzerválása megtörtént (összesen: 12 db réz- és ezüstérem, 11 db aranyozott réz- és bronz lemezke)

Római-kori leleteink restaurálása – egy tervezett időszak kiállítás bemutatott tárgyai (összesen: 51 db, korábban még nem restaurált tárgy: bronz fibulák, csatok, függők, ezüst fülbevalók, hajkarikák, üveggyöngyök, üvegpalackok, csontból készült ékszerek és csont fésűk).

Esztergomi Vármúzeum és Balassa Múzeum

Folyamatban van a 2012-es Esztergom *Szent Erzsébet Iskolában* feltárt, nagy mennyiségű *régészeti emlékeanyag* előzetes restaurálása, ennek tisztítása folyt az év első felében, de áthúzódik 2015-re is.

Megkezdtük az *Esztergom-Szentkirály* megelőző régészeti feltárás leletanyagának a *tisztítását* is decemberben. A feladat áthúzódik 2015-re.

Palóc Múzeum

A múzeum gyűjteményének teljes anyagára kiterjedő *gázosítást* elvégeztük. Pályázati forrásból a teljes textilanyagot, valamint a külső raktárainkban elhelyezett összes gyűjteményt gázosítással fertőtlenítettük.

A hollókői tájház kiállítási *tárgyainak tisztítása* (180 db), *vegyszeres kezelése* (87 db), a Palóc Ház kiállítási tárgyaitak tisztítása (217 db), *vegyszeres kezelése*: 72 db), a kiállításokhoz felhasznált tárgyak tisztítása, kiállításra előkészítése (54 db) megtörtént.

A raktárakban és a kiállítóhelyeken a páratartalmat és a hőmérsékletet folyamatosan mérjük, ellenőrizzük. A páramentesítő és párasító készülékek ellenőrzése, ürítése, töltése folyamatos. Külső raktárak és a múzeumépület fertőtlenítése (gázosítás), a raktárakban és kiállítótermekben a megfelelő hőmérséklet, páratartalom stb. beállítása ellenőrzése, naplóba jegyzése, a textilraktárakban a tárgyak megfelelő tárolásához savmentes dobozok, bevont vállfák készíttetése (100 db), ruhatároló állvány vásárlása. A nagy mennyiségű adattári iratok tárolásához dobozok készíttetése, vásárlása (80 db), a Palóc Ház falazatának rendbehozatala, tapaszta, meszelés, Textilraktár I. raktári rend átalakítása, gyarapodási helyek kialakítása, a fotónegatív/adattári fénykép gyűjtemény korszerű műtárgyvédelmi normáknak megfelelő elhelyezése történt meg 2014. évben.

Nyírbátori Báthori István Múzeum

Az épület magas relatív páratartalma (általában 70% körüli, de vannak időszakok, amikor a 80 %-ot is eléri), a fűtés hiánya továbbra sem teszi lehetővé a tárgyak temperált közegben való elhelyezését sem a kiállító termekben, sem a raktárakban. A kiállítóterek és a raktárak páratartalmának és hőmérsékletének állandó mérése 2014-ben is folyamatosan megtörtént, az értékeket adatlapon rögzítettük.

A raktárak zsúfoltak, a gyűjteményi egységek elkülönítése csak részlegesen lehetséges. A régészeti tárgyak tároló dobozai korábban vékony kartonból készültek, a levegő magas nedvességtartalma miatt eldeformálódtak, szakadozottak. A régészeti gyűjtemény anyagait 150 erősebb falú kartondobozba csomagoltuk át.

A földszinti műtárgyraktár biztonságosabbá tétele érdekében zárat szereltettünk fel a fából készült térelválasztó ajtóra.

MNM Vay Ádám Muzeális Gyűjteménye

A műtárgyak portalanítását és tisztítását folyamatosan megvalósítottuk.

A vajai Városüzemeltető Kft. elvégezte a főépület padlásterében lévő néprajzi tárgyak elhelyezését szolgáló raktár külső szigetelését.

A 2013-ban megrendelt Salgó-polcrendszer a főépület déli bástyájának földszinti és I. emeleti helyiségeiben került. Ide kerül át folyamatosan (jelenleg kb. 600 db) a kortárs képzőművészeti gyűjtemény. Ezzel párhuzamosan a kapuépület földszinti raktárába került az adattár valamint a könyvtári állomány jelentős része.

Műtárgyvédelmi munkatársképzési feladatok

Országos Restaurátor és Restaurátorképző Központ

A műtárgyvédalom oktatását és képzését országos szinten, részben a Magyar Képzőművészeti Egyetemmel együttműködve látjuk el.

A tárgyrestaurálás és a megelőző műtárgyvédalom területén országos körű, továbbá határontúli tanácsadást működtetünk.

A műtárgyvédelmi munkatársak képzése OKJ-s tanfolyamok keretében történik. A főosztály feladata a tanfolyamok szervezése és lebonyolítása, a tantárgyak többségének oktatása, az évközi vizsgáztatás valamint a záróvizsga megszervezése és lebonyolítása.

a) Műtárgyvédelmi asszisztens tanfolyam

2014 júniusában a 2013/2014. tanév OKJ-s Műtárgyvédelmi asszisztens-tanfolyamán 11 fő (90%) végzett, évközben 1 fő magánjellegű okok miatt visszalépett.

A 2014/2015. tanévre 12 főt vettünk fel.

b) Gyűjtemény- és raktárkezelő tanfolyam

2014-ben a Gyűjtemény- és raktárkezelő tanfolyamon 17 fő végzett (90%), 1 fő halasztotta a záróvizsgáját a következő évfolyamhoz. A 2014/2015. tanévre 10 főt nyert felvételt.

c) Segédrestaurátor tanfolyam

2014-ben – terveinknek megfelelően – nem indítottunk segédrestaurátor tanfolyamot, mert a 2012-ben történt intézményi csoportos létszámleépítés miatt a munkatársak nem tudnak több feladatot vállalni. Emellett *helyiségeink száma sem elegendő* egyszerre három tanfolyam lebonyolításához.

2013. évi felmérésünk szerint a segédrestaurátori tanfolyamainkra elsősorban nem múzeumi alkalmazásban lévő magánszemélyek jelentkeznek, akiknek elhelyezkedése a múzeumok jelen helyzetében nem biztosított.

Iparművészeti restaurátorok egyetemi képzése

A iparművészeti restaurátorképzés a Magyar Képzőművészeti Egyetemmel (MKE) együttműködésben folyik. A főosztályvezető egyben az MKE iparművészeti szakirány vezetője, a munkatársak az egyes specializációk mb. vezetői valamint a főbb tantárgy oktatói is.

A 2014/2015. tanévre az MKE fém-ötvös, papír-bőr és szilikát restaurátor specializációra hirdettünk felvételi vizsgát. Az elért pontszámok alapján 10 államilag finanszírozott és 2 költségterítéses helyre 11 főt vettünk fel.

Nemzetközi együttműködés, külföldi kiküldetés

Központi MNM

2014. év során összesen 86 alkalommal 162 fő utazott külföldre hivatalosan konferenciákra, kiállítás-megbeszélésekre, tanulmányutakra, előadás megtartására, oktatásra, műtárgy-kivitel és műtárgy-hazahozatal céljából.

Az utazások cél országai a következők voltak:

Ausztria	Csehország
Franciaország	Hollandia
Lengyelország	Nagy-Britannia
Németország	Olaszország
Oroszország	Románia
Finnország	Szlovákia
Belgium	Spanyolország
Törökország	Görögország
Szlovénia	Szerbia
Bulgária	Korea
Svájc	Dánia

Ebből 48 esetben történt napidíj kifizetés. A 162 kiutazó közül 52 fő költségei terhelték (legalább részben) a Múzeumot.

2013. évhez képest összességében 42 fővel utaztak többen külföldre és 7 alkalommal több esetben történt napidíj kifizetés.

MNM NÖK

Csehország, Hollandia, Németország, Anglia, Franciaország, összesen 18 fő utazott. Külföldön töltött napok száma: átlagosan 3 nap. Minden kiutazó napidíjban részesült.

Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, takarékosági intézkedések, (jogszabályváltozás, az 1982/2013-as, az 1381/2014-es, illetve az 1799/2014-es Korm. határozatok hatásai, stb.) és azok gazdálkodásra gyakorolt hatásai

A Kormány irányítása alá tartozó fejezetek költségvetési szerveinek eszközbeszerzéseiről szóló 1982/2013-es Korm. határozat 2014. január 1-jével életbe lépett új előírása nagy könnyebbséget jelentett minden intézmény, köztük a Magyar Nemzeti Múzeum számára is tekintettel arra, hogy a beszerzési tilalom az európai uniós forrást tartalmazó előirányzatokra, az elkülönített állami pénzalapokból, az OTKA és adományokból megvalósuló beruházásokra immár nem vonatkozik. A Múzeum költségvetésében beruházás-fejlesztésre rendelkezésre álló költségvetési támogatás elenyésző mértékű (1,2%), emiatt az Intézmény pályázati forrásokból igyekszik beruházás jellegű kiadásait megvalósítani, ugyanakkor a költségvetésből erre fordítható költségvetési támogatás felhasználását megkönnyítette az államháztartási számvitel új rendelkezése, miszerint kis értékű tárgyi eszköznek minősül az egyedileg nettó 200 ezer forint bekerülési költségű eszköz, ezáltal az ilyen jellegű beszerzések a beszerzési tilalom alól mentesek.

A 2014. évi hiánycél tartásához szükséges intézkedésekről szóló 1381/2014-es Korm. határozat elrendelte a Múzeum részére 39.000 ezer forint összegű működési bevétel azonnali befizetését 2014. december közepén a központi költségvetésbe, amely jelentősen megnehezítette az Intézmény gazdálkodását, hiszen minden bevételünk kötelezettségvállalással le volt fedve, a számlák pénzügyi teljesítésének 2015. január hónapra történő átütemezésével kellett számolnunk. A takarékoság és gazdaságosság elvét figyelembe véve a korábbi években már az összes karbantartási szerződésünket felülvizsgáltuk, és a szűkös anyagi keretek ismeretében csak csökkentett szolgáltatás igénybevétele mellett kötöttük újra, adott esetben felbontottuk. A karbantartási szolgáltatások korlátozott igénybevételeivel viszont az épületek, gépek, berendezések műszaki állapota hosszabb távon folyamatosan romlik.

1799/2014-es Korm. határozat ugyanakkor év végén visszavonta az 1381-es Korm. határozatot, és a Múzeum lehetőségeihez mérten igyekezett minden tartozásállományát év végével kiegyenlíteni.

Vállalkozási tevékenység bemutatása „NÉ”

Alapítványok, közalapítványok támogatása „NÉ”

A költségvetésből kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzete „NÉ”

Gazdasági társaságokban való részvétel „NÉ”

A dolgozók lakásépítésének, vásárlásának támogatására fordított kölcsön összege, a kölcsönben részesítettek száma

2014. évben a Magyar Nemzeti Múzeum 1 dolgozója nyújtott be igényt a Lakásügyi Bizottság felé munkáltatói kölcsönre, lakásépítési/vásárlási támogatásként. A támogatásra fordított kölcsön összege 300 eFt.

A Kincstári Egységes Számlán (KESZ) kívül lebonyolított pénzforgalom alakulása „NÉ”

A szervezet vezetésében, gazdasági vezetésében bekövetkezett változások „NÉ”

2.) *Az alaptevékenység változása és annak gazdálkodására gyakorolt hatása*

A Magyar Nemzeti Múzeum önálló költségvetési szervként – az anyaintézményen kívül még 4 fiáláléval (két vár és egy palota), ezeken kívül 7 új szervezeti egységgel (három múzeum, három kiállítóhely és egy muzeális gyűjtemény) együtt – látja el feladatait. A 2013-ban belépett új szervezeti egységekkel – tekintettel arra, hogy a beolvasás előtt, a megyei múzeumi szervezeteken belül sem voltak önálló költségvetési szervek – szükség van a személyi és infrastrukturális feltételek növelésére és fejlesztésére, amely elengedhetetlen

ahhoz, hogy a Múzeum az *Alapító Okiratában* megfogalmazott feladatainak megfeleljen. Ez főként a gazdasági és az üzemeltetési területet érinti.

A 2013. január 1-jétől az MNM-hez került új szervezeti integrálása tovább folytatódott 2014-ben is, és még mindig számos és váratlan szakmai, technikai, biztonságtechnikai és műszaki gonddal találkozunk. A csatlakozó intézmények biztonsági, technikai és műszaki állapota (zsúfolt raktárak, elégtelen vagy semmiféle fűtés, magas páratartalom stb.) nagyrészt minősíthetetlen volt, több helyen komoly problémákkal küzdöttünk a személyi állományt illetően is stb. A régi személyi állományt igyekeztünk mindenhol lehetőség szerint megőrizni.

Megtörtént az intézmények szerződéseinek átvizsgálása és szükség szerinti megszüntetése vagy újrakötése. Az átvett intézményekben többszöri személyes találkozással megtörtént a teljes körű átadás-átvételi folyamat és ennek dokumentációja, a biztonsági, a műszaki és az üzemeltetési felülvizsgálat és az észlelt hibák lehetőségeink szerinti javítása. Mindenhol teljes körű átleltározás történt (nagy összegű tárgyi eszközök, pályázatok stb.). Kialakítottuk az új üzemeltetés rendszert, nagyobb hangsúlyt kaptak a szakmai és a biztonsági előírások.

A nagycenki Széchenyi Kastély és emlékmúzeum, a Széchenyi-mauzóleum, valamint a fertőrákosi Püspöki palota működtetésének és vagyonkezelői jogának az Eszterháza Kulturális, Kutató- és Fesztiválközpont részére történő átadásáról szóló 1392/2014. (VII. 18) Korm. határozat elrendelte, hogy a 7 új tagintézményből az MNM Széchenyi István Emlékmúzeum – a rendelkezésre álló személyi, tárgyi, vagyoni és pénzügyi feltételekkel együtt – teljes körűen kerüljön átadásra az Eszterháza Kulturális, Kutató- és Fesztiválközpont részére 2014. szeptember 30-i fordulónappal. A közfeladatok megváltozásával összefüggésben – a személyi feltételek és dologi kiadások biztosítása érdekében – az 1968/2013. (XII. 17.) Korm. határozat alapján tartós jelleggel összesen 7 373 ezer Ft összegű kiadási és támogatási előirányzat került átcsoportosítására az MNM-től Eszterháza Központ költségvetésébe. Ugyanezen kormányhatározat alapján a nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum rekonstrukciójára, illetve a műemlék-együttes átfogó felújítására és parkjának rehabilitációjára biztosított 100 000 ezer forint összegű támogatás fel nem használt részét, azaz 99 330 ezer Ft összegű maradványt az MNM átutalt, valamint a hozzá kapcsolódó dokumentumok, számviteli bizonylatok fénymásolatát, átadta Eszterháza Központ részére.

Az intézmény működési helyzete, a működési tevékenység értékelése

A költségvetési szervek működésének és gazdálkodásának meg kell felelnie a jogszabályokban meghatározott alapkövetelményeknek (az Áht. szerinti irányelveknek), amelyek az alábbiak:

- gazdaságosság:

A kiadási oldal teljesítését jogcímenként vizsgálva elmondható, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum 2014. évi összes kiadásából a közalkalmazotti bérek és járulékai csupán 35%-ot tesznek ki. A fennmaradó 65% foglalja magában főként az üzemeltetéssel kapcsolatos kiadásokat (48%), kis mértékben pedig intézményi beruházást (14%), felújítást (0,1%) és egyéb működési, felhalmozási kiadásokat (2,9%).

A gazdaságosság követelményét szem előtt tartva – miszerint az erőforrások felhasználásához kapcsolódó kiadás az adott piaci és jogszabályi körülmények között az elérhető legkisebb legyen – az Intézmény már 2010-től jelentős költségcsökkentő intézkedéseket hozott az üzemeltetés területén a takarékoság jegyében (gázfogyasztás, villamos-energia,

telefonköltségek területén szerződésmódosítás, a karbantartási szerződések felülvizsgálata). A Múzeum 2014. évben tovább nem tudta mérsékelni kiadásait

- ***hatékonyság:***

A Magyar Nemzeti Múzeum alapfeladata a magyar föld tárgyi emlékeinek gyűjtése, tárolása, védelme, feldolgozása és bemutatása. Az előbbieken felsorolt alapfeladatok ellátását illetően – egy másik aspektusból vizsgálva a kiadásokat – 2014. évben az összes kiadás 26,6%-a szolgálta a szakmai tevékenységet, míg 2013-ban ez az arány 18,7% volt. A hatékonyság pont ebből az alapfeladat ellátásból származó bevétel és az ehhez felhasznált erőforrásokhoz kapcsolódó kiadások különbségének nagyságából mérhető, azaz a minőség megtartását figyelembe véve az elérhető legkisebb ráfordítás mellett, a lehető legnagyobb haszon elérése a cél. Természetesen annál hatékonyabb az alapfeladat ellátása, minél nagyobb a bevétel a kiadáshoz képest

- ***eredményesség:***

Eredményesség alatt értjük, ha a kitűzött célok megvalósulnak azaz, a tevékenység tervezett és tényleges hatása közötti különbség a lehető legkisebb mértékű, vagy a tényleges hatás kedvezőbb a tervezettnél.

2014. évben saját épületben 9 kiállítás megrendezését sikerült a központi intézménynek megvalósítania, és 15-öt külső helyszínen. Az időszaki kiállításokból és egyéb programokból származó kiadvány- és jegybevétel teljesülése azonban a tervezetthez képest mégis 16,5%-kal alulmaradt.

A látogatói létszám esetében (saját épületben) 549.067 főre vetített összköltség 2014-ben 5.754,-Ft/fő, ugyanakkor ez az érték 2013-ban (497.183 fő látogató mellett) 4.267,- Ft/fő volt. Az egy látogatóra vetített költség növekedése a látogatószám és a költségek növekedésének következménye.

II. RÉSZLETES INDOKLÁS (AZ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA)

1.) A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

			eFt	
	2013. évi teljesítés	2014. évi eredeti előirányzat	2014. évi módosított előirányzat	2014. évi teljesítés
Kiadások összesen:	4.426.253	3.608.000	5.522.698	4.934.900
Műk. kiadások összesen:	4.202.914	3.441.500	4.535.715	4.150.394
- személyi juttatások	1.368.588	1.325.100	1.440.725	1.356.158
- járulékok	351.455	373.800	380.290	380.289
- dologi kiadások	2.482.871	1.742.600	2.685.370	2.384.617
- egyéb műk. célú kiadás	-	-	29.330	29.330
Felhalm. kiadások összesen	223.339	166.500	986.983	784.506
- beruházások	215.253	64.100	756.269	713.884
- felújítások	8.086	102.400	160.714	622
- egyéb felhalm. célú kiad	-	-	70.000	70.000
2013. évi tényl. maradv.	651.191	-	-	-
2014. évi tényl. maradv.	-	-	-	559.241
Bevételek összesen:	4.810.210	3.608.000	5.522.698	5.495.521
Központi költségvetési tám	1.470.429	1.565.500	2.095.412	2.095.412
Működési bevételek	1.774.822	1.928.800	1.928.800	1.974.561
Felhalm. és tőkejell. bev.	59	-	-	-
Átvett pénzeszközök	727.109	113.700	847.295	774.357
- működési célra	464.278	113.700	356.530	198.566
- felhalmozási célra	262.830	-	490.765	575.791
Pénzmaradvány igényb.	837.791	-	651.191	651.191
Létszám				
Engedélyezett létszám	506	506	491	491
Átlagos stat. áll. létszám	520	491	491	491
Tartósan üres állhelyek	0	0	0	0

A kiadási oldal módosított előirányzatát viszonyítva az eredetihez, a fenti táblázat sorainak megfelelően a következő előirányzat-változások jelentkeztek év közben:

- *személyi juttatások jogcímén*

a 2014. évi bérkompenzáció (33.076 eFt), 2013. évi pénzmaradvány igénybevétele (227.154 eFt), a NÖK prémiumévek program (8.768 eFt), a közfoglalkoztatotti programok, a nagycenki Emlékmúzeumhoz kapcsolódó előirányzat-átcsoportosítás, valamint egyéb átvett pénzeszközök miatt,

- *felhalmozáson*

az esztergomi és sárospataki EU-s pályázatok, a 2013. évi pénzmaradvány (212.218 eFt), a nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum rekonstrukciójára biztosított előirányzat átcsoportosítása (-70.000 eFt), az Auschwitz-i kiállítás megújítása (24.200 eFt), a Daróci utcai ingatlan felújítása (57.100 eFt) és egyéb átvett pénzeszközök miatt módosultak a kiadási előirányzatok.

A bevételei oldal módosított előirányzatát viszonyítva az eredetihez, szintén a fenti táblázat sorainak megfelelően az előirányzat-változások a kiadásokhoz hasonlóan, a támogatáson belül nagyrészt a bérkompenzáció, valamint az MNM-NÖK prémiumévek program és egyéb átvett

pénzeszközök miatt jelentkeztek. Részletesebben a 6. pontban van kifejtve a bevételi oldal alakulása.

2.) Az előirányzatok alakulása – az előirányzatok és a pénzforgalom egyeztetése

Előirányzat-változások és azok felhasználásának alakulása témánként eFt

Megnevezés	Előirányzati összeg	Felhasználás	Maradvány
------------	------------------------	--------------	-----------

Országgyűlés hatáskörében:

		-	-
--	--	---	---

Kormány hatáskörében:

A Szent István Rend kiállítás megvalósítására	60.000	60.000	-
2014. évi bérkompenzáció	33.076	33.076	0
MNM-NÖK prémiumévek I.	2.430	2.430	0
MNM-NÖK prémiumévek II.	2.430	2.430	0
MNM-NÖK prémiumévek III.	2.316	2.316	0
MNM-NÖK prémiumévek IV.	1.592	1.592	0
1392/2014. (VII. 18) Korm. határozat alapján az MNM Széchenyi István Emlékmúzeum átadása miatt	-7.373	-	-
MNM-NÖK működési és felhalmozási támogatás	434.300	0	434.300

Irányító szervi hatáskörben:

EMMI_Iparművészeti Múzeum	-8.000	-	-
EMMI_Közlekedési Múzeum	-7.163	-	-
EMMI_Idegennyelvű Könyvtár	-5.000	-	-
EMMI_Helikon Kastély	-2.369	-	-
EMMI_Nemzeti emlékhelyhez kapcsolódó támogatás	5.000	0	5.000
EMMI_Szépművészeti Múzeum	-1.460	-	-
EMMI_Országos Széchenyi Könyvtár	-4.037	-	-
EMMI_Nemzeti Levéltár	-400	-	-
EMMI_Ludwig Múzeum	-5.080	-	-
EMMI_Petőfi Irodalmi Múzeum	-6.350	-	-
Auschwitz működési és felhalmozási támogatás	36.000	36.000	0

Intézményi hatáskörben:

2013. évi pénzmaradvány	651.191	651.191	
Saját hatáskörű ei.-módosítás (TÁMOP, NKA stb.)	634.255	514.314	119.941

Minisztériumi cél előirányzatok**eFt**

Megnevezés	Előirányzat	Előző évi m.	Felhasználva	M aradvány
Kulturális javak hazahozatala	12.210	0	12.210	0
Szakfelügyelet	17.206	11.359	23.961	4.604
Technika fejlesztés	21.905	9.434	21.905	9.434
Vagyon,munkavéd. energia	3.800	0	3.800	0
Múzeumi mobilitás	5.000	4.344	5.000	4.344
Összesen:	60.121	25.137	66.876	18.382

A Magyar Nemzeti Múzeum költségvetésébe beépített minisztériumi előirányzatok maradványa 18.382 eFt, felette a minisztérium rendelkezik, a maradvány keletkezésének oka, hogy az év végi szerződéskötések a következő évben realizálódnak.

OTKA pályázatok maradványa**eFt**

Megnevezés	Maradvány
Ridovics Anna – Habán kerámiák	620

Az OTKA pályázatok maradványa a kutatási idők átfedése miatt jelentkezik, a felhasználás nem időarányos, a legtöbb esetben az utolsó évben jelentkeznek a nagyobb volumenű kiadások.

Személyi juttatások, munkaadókat terhelő járulékok, létszám alakulása

Az intézmény alapfeladatainak ellátását nagymértékben nehezítette, hogy rövid idő alatt 2007-ben és 2011-ben végrehajtott csoportos létszámleépítés után a megmaradt közalkalmazotti létszámmal kell változatlan feladatellátást megoldani. A közszférában alkalmazandó nyugdíjpolitikai elvekről szóló 1700/2012. (XII.29.) Korm. határozat 1.1. pontja rendelkezett a költségvetési szervekkel közalkalmazotti, vagy kormányzati jogviszonyban álló azon személyek jogviszonyának megszüntetése, vagy a megszüntetés kezdeményezése érdekében, akik a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötték, az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezték. A Magyar Nemzeti Múzeum szervezetében közalkalmazotti jogviszonyban álló dolgozók közül 2014. évben 5 fő - ebből 1 fő 4 órás részmunkaidős - volt a fenti kormányhatározattal érintett, akik részéről továbbfoglalkoztatási igény nem merült fel.

- MNM Központ 1 fő (8ó)
- MNM Vármúzeuma 1 fő (4ó)
- MNM Balassa Bálint Múzeuma 2 fő (8-8ó)
- MNM Palóc Múzeuma 1 fő (8ó)

A Korm. határozat 1.8. pontjának megfelelően a Múzeum nem kötött olyan személlyel megbízási és vállalkozási szerződést, aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezte. A nyugdíjba vonulók helyét ezáltal nem lehetséges betöltenünk és ezzel a munkaerőhiányt csökkenteni, így a

betölthetetlené váló státuszok feladatait a megmaradt munkatársak munkakörükön kívül eső feladatként kénytelenek ellátni, már amennyiben tudják, hisz bizonyos szakmunkák és vezetői feladatok nem végezhetők el speciális ismeretek és gyakorlat nélkül.

A humánerőforrást vizsgálva az intézmény jelenlegi létszáma 491 fő, ezen belül a szakmai létszám 295 fő, a szakmai létszámot segítő gazdasági, műszaki, igazgatási létszám pedig 196 fő. Különös nehézséget jelent minden intézmény számára, hogy az utóbbi években egy éven belül akár többször is változnak a jogszabályok, ezzel feje tetejére állítják a nyilvántartást, ugyanakkor változatlan létszámmal kell a jogszabályban előírt feladatokat határidőre teljesíteni, nem beszélve arról, hogy a működtetést, üzemeltetést a közbeszerzési törvény szigorú keretei között kell végezni. 2002-ben volt utoljára béremelés (50%-os mértékben). Ez a mérték az elmúlt 13 évet figyelembe véve 3,8%-os béremelésnek felel meg, amely nem követte a valós infláció mértékét. A mai közalkalmazotti bérek messze elmaradnak a kicsi viszonyok diktálta vállalkozói szférában lévő bérektől. Ennek törvényszerű következménye az, hogy a közalkalmazotti szférában nem lehet találni magasan kvalifikált gyakorlati szakembert, mert a piaci területen kifizetett munkabér nem versenyképes a közalkalmazotti bérekkel.

A Kjt. béren kívül a nem rendszeres és külső személyi juttatások csak az olyan átvett pénzeszközök, pályázatok, célpénzek terhére lettek kifizetve, amely bevételek másra nem használhatók fel (pl.: OTKA pályázatok, NKA-s pályázatok közül a „Múzeumok Majálisa 2014.”, TÁMOP keretében megvalósult programok, illetve a nagyberuházásokhoz kapcsolódó régészeti ásatás terepi, valamint feldolgozási munkáira).

A 2014. évi bérkompenzációra 33.076 eFt (26.044 eFt személyi és 7.032 eFt járulék) támogatást kapott az Intézmény az EMMI-től, amely célzottan felhasználásra is került.

Az 1392/2014. (VII. 18) Korm. határozat rendelte el a nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum átadását Eszterháza Kulturális, Kutató- és Fesztiválközpont részére 2014. szeptember 30-i fordulónappal, amelynek során a Magyar Nemzeti Múzeum engedélyezett létszáma 15 fővel csökkent. Ennek megfelelően a 2014. évi tény létszámadatokban már a nagycenki Emlékmúzeum elcsatolása miatt csökkentett létszám tükröződik vissza.

Létszám- és bérgazdálkodás

A kiemelten teljes munkaidősöknél:

- besorolási összbecs 1.168.630 eFt
- beállási szintje 2.380 eFt
- kereset növekedés (tárgyévi és az előző évi besorolási bér hányadosa): 104 %

<i>Pótlékok, pótlék fajtánként (éves szinten)</i>	<i>fő</i>	<i>eFt</i>
nyelvpótlék	40	1.426,5
egészségügyi pótlék	30	835
címpótlék	13	701
vezetői pótlék	55	14.457
tudományos pótlék	131	5.592,5
egyéb pótlék	8	623,5

Belépő dolgozó: 59 fő

A belépő dolgozók között volt pl. restaurátor, teremőr.

Kilépő dolgozó: 58 fő

A kilépők között volt pl. informatikus, teremőr, restaurátor.

Szakmai létszám megoszlása:

324 fő

archeológus	2
régész	87
történész	4
numizmata	4
művészettörténész	10
néprajzos	
könyvtáros	8
restaurátor	34
közművelődési alkalmazott	7
egyéb tudományos alkalmazott	18
tárlatvezető	3
muzeológus	53
múzeumi informatikus	9
egyéb szakmai alkalmazott	61
műszaki szakmai alkalmazott	24
összesen	324

Üzemeltetési létszám megoszlása:

167 fő

gazdasági igazgató	1
gazdasági vezető	3
belső ellenőr	1
jogász	-
ügyvitel	60
műszak	25
teremőr, éjjeli őr, porta	18
raktáros	-
informatikus	3
kisegítő alkalmazott	56
összesen	167

mindösszesen	491
---------------------	------------

Egy főre eső átlagbér: 196 eFt/hó.

Dologi kiadások alakulása, takarékosági intézkedések

A 2014. évi költségvetés tervezésekor a műszaki terület által megtervezett üzemeltetési kiadásokkal szemben az EMMI-től kapott keret-levezetési lapot lebontva a költségvetési keretszámok csak szűkebb üzemeltetési költségeket engedtek meg olyan területeken, mint például a villamos-energia, a gázfogyasztás esetében, a takarításnál, ingatlan karbantartásnál, a gépkocsik fenntartásánál, az Auschwitz-i állandó kiállításunk üzemeltetésénél és a gépek, berendezések karbantartásánál. Az elmúlt három év nagymértékű támogatás csökkenése (46,5%) és az infláció (a KSH szerinti 1,7%) miatt már nincs meg a szükséges fedezet a házfenntartás kiadásaira sem. A lecsökkent humánerőforrás munkáját segítő szakmai szolgáltatások igénybevétele, gyűjteménygyarapításra, restaurálásra fordítható támogatás az

összköltségvetésnek az 1,2%-a mértékében áll szabadon rendelkezésre, amely ma csak pár méternyi autópálya megépítésének felel meg. A 23.446 eFt „Meghatározott közgyűteményi szakmai feladatra” rendelkezésre álló állami támogatás az intézmény szakmai szervezeti egységeinek kiadásaira nyújtott fedezetet, úgymint szakmai anyag vásárlása, konferencia-részvételek, tudományos rendezvények, kutatóutak, kiadványok, közművelődési- és marketing-tevékenység, illetve a Könyvtár folyóirat-beszerzései. Továbbá főként NKA-s pályázatok önrész-vállalását oldottuk meg szintén ebből a szakmai keretből, kiemelten a Múzeumok Majálisa nagyrendezvényünk önrészét, tekintettel arra, hogy azt csak részben tudtuk más belső forrásból – a Majális során keletkezett bevételből – finanszírozni.

A Kormány 1513/2014. (IX.16.) számú határozatával úgy döntött, hogy az MNM Nemzeti Örökségvédelmi Központ 2014. december 31. napjával megszűnik. Az általa eddig ellátott egyes feladatokat a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ veszi át. Az MNM-NÖK megszűnése miatt az MNM-nek két területen volt szüksége egyszeri konszolidációs támogatásra. Egyfelől a raktárbázist alkalmassá kell tenni az MNM-NÖK vidéki leletanyagának befogadására, azaz a befogadó helyiséget fel kell újítani, majd a feldolgozott leletanyagot az előírásoknak megfelelően a kiépítendő polcrendszeren feliratozott dobozokban szükséges tárolni.

Emellett az MNM-NÖK költségvetésében – önhibáján kívül – 2012-ben olyan hiány keletkezett, amelyet azóta csak csökkenteni tudunk, felszámolásához azonban már nem volt elég idő. Az MNM és a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. képviselői 2012 tavaszán megállapodást kötöttek egymással a kecskeméti telephely megelőző feltérési munkálatainak végelszámolásáról. A tárgyalásokon az az eredmény született, hogy a német cég az általunk elvégzett feltérési munkálatok költségének csupán a kétharmadát volt hajlandó kifizetni. Mivel a megállapodás megkötéséhez kiemelt államérdek fűződött, amelyet a fenntartó minisztérium vezetői nyomatékosan értésünkre adtak, így a szerződést végül aláírtuk. Ennek következtében azonban a NÖK költségvetésében 560 millió forint hiány keletkezett, amelyről az intézmény nem tehetett. Ezt a hiányt igyekeztünk ledolgozni azóta is, és értünk eredményeket, joggal bízva abban, hogy a nagyberuházásokhoz köthető előzetes feltérési munkák a remélt gazdasági élénkülés következtében olyan plusz bevételt eredményeznek, amellyel a hiányt teljesen felszámolhatjuk. Az MNM-NÖK 2014. december 31-i megszűnése miatt azonban erre nem volt többé mód, így a még hiányzó összeget kértük az irányító szervtől. A hiányzó összeg az MNM-NÖK 2014-ben várható kiadásainak és bevételeinek különbözete volt, és habár csökkentett mértékben, de 434 millió forint egyszeri konszolidációs támogatás biztosításáról intézkedett az irányító szerv (a megyei múzeumok felé fennálló tartozásállomány kiegyenlítésére, épület-fenntartási kiadásokra, a vidéki regionális irodák bérleti és üzemeltetési díjaira).

Beruházások

Magyar Nemzeti Múzeum Budapest:

Többek között, szoftverek, projektorok, levegő szűrő gépek 1.100 eFt, Acta antiqua 10db 318 eFt, Acta archeológia 15db 578 eFt, Sárkány-rendi jelvény töredék 300 eFt, 320 db műtárgy 1956-os forradalom 2.000 eFt, verőtő (III. Béla) 615 eFt, metszet (lithográfia) 500 eFt, kamera, monitor, merevlemez 1.549 eFt vásárlása valamint tűzfal 599eFt, wifi hálózat 756eFt kiépítése történt meg.

Pályázatok felhasználása: többek között monitorok (557 eFt), laptop 193 eFt, wifi hálózat kiépítése 287 eFt, informatikai eszközök 2.415 eFt, projektorok 12.040 eFt, számítógépek 484

eFt, árnyékoló rendszerek kialakítása az állandó kiállításra 644 eFt, íjas eszköz elkészíttetése az állandó kiállításra 730 eFt, digitális keretek, TV 293 eFt, gömbsátor elkészíttetése „Országjáró Múzeum kiállításra” 24.378 eFt, 320 db műtárgy 1956-os forradalom5.000 eFt, ipari giroszkóp + állvány 234 eFt, emelővillás palettázó kocsí 158 eFt, objektív vásárlása a Seuso kincsek kiállításra, fémkereső gép 362 eFt, TV 780 eFt,

MNM-NÖK Budapest

Intézményi beruházás terhére 7,5 MFt értékben magnetométer került vásárlásra.

Auschwitzi kiállítás beruházás 24.200 eFt.

MNM Vay Ádám Muzeális Gyűjteményében

pénztárgép 171 e Ft, kerti eszköztároló 3.609 e Ft beszerzése továbbá salgó polcrendszer 791 e Ft kiépítésére került sor,

MNM Báthori István Múzeuma

171,- e Ft összegben pénztárgép beszerzésére került sor.

MNM Mátyás Király Múzeuma Visegrád

Az intézményi beruházás keretében fémkereső detektor 193 eFt értékben került beszerzésre

Felújítás

Magyar Nemzeti Múzeum Budapest

Folytatódott a Magyar utcai irodaépületünkben a térfigyelő kamerák kiépítése, 622 eFt.

Egyéb intézményi felhalmozási kiadások

MNM Nagycenki Múzeumának rekonstrukciójára kapott támogatás felhasználása, 70 MFt.

3.) Az intézményi bevételek alakulása

Működési és felhalmozási jellegű bevételek

	eFt			
Működési és felhalm. bevételek jogcímenként	2014. évi eredeti ei.	2014. évi mód. ei.	2014. évi teljesítés	2013. évi teljesítés
Könyv, kiadvány, hang- és képi anyag értékesítése	17.215	17.215	7.555	17.664
Bérleti és lízing díjbev.	-	-	-	-
Termek, helyiségek bérleti díja	40.029	40.029	34.566	31.802
Jegybevételek	305.431	305.431	255.248	234.786
Tárgyi eszközök bérbeadásának díja	-	-	461	83

Alaptevékenységhez kapcsolódó bev. (autópálya ásatás, MNM-NÖK feltárási feladatai)	1.365.013	1.365.013	1.595.659	1.140.895
Egyéb bevételek (műk. kiadásokhoz kapcsolódó ÁFA, jogdíjak, oktatás, konf., majális)	201.112	201.112	79.692	349.576
Felhalmozási és tőke jell. bevétel	-	-	-	75
Összesen műk. és felh. bev.	1.928.800	1.928.800	1.973.181	1.774.881

A táblázat 2014. évi tényadatainak a 2013. évi tényadatokhoz történő összehasonlításakor több szembetűnő és lényeges változás mutatkozik.

A Kormány a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1977/2013. számú határozatában a Szépművészeti Múzeum költségvetésébe forrást csoportosított át az ún. Seuso kincs repatriálásával kapcsolatos feladatok fedezetére. A Seuso kincs a 2014 márciusi hazahozatalt követően az Országházban került kiállításra, majd Magyar Nemzeti Múzeumba került, ahol jelenleg három intézmény együttműködésében (Szépművészeti Múzeum, Magyar Nemzeti Múzeum, MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földtani és Geokémiai Intézet) a tudományos kutatás folyik, és ezzel párhuzamosan a végleges kiállítás előkészítése is megkezdődött. A Seuso kiállítás előkészítésének és megvalósításának finanszírozása az erre a célra elkülönített költségvetési keretből történik a Szépművészeti Múzeummal együttműködésében, amely jelentős hatással volt az intézmény működési bevételeinek növekedésére. Az erre a feladatra biztosított forrás nem tervezett működési bevételként jelentkezett év végével, ezért szükséges a többletbevétel visszahagyása.

A központi költségvetési támogatás emelkedése a 2013. évi tényadatokhoz képest az Országjáró Múzeumok projektre egyszeri jelleggel biztosított többlettámogatás, illetve a Kormány 1812/2014. (XII. 19.) számú határozata alapján a Magyar Nemzeti Múzeum NÖK által ellátott egyes feladatok átadásával kapcsolatban szükségessé vált többletfeladatok ellátása (a Daróci utcai raktárbázis részleges felújítása, leletanyag befogadása, pénzügyi konszolidációs célok) okán biztosított fedezet miatt adódik.

Az egyéb bevételi soron a jelentős változást a 2013. évi pénzmaradvány hatása okozza, amelyből fontos megemlíteni rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1968/2013. (XII. 17.) Korm. határozat alapján a nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum rekonstrukciójára, illetve a műemlék-együttes átfogó felújítására és parkjának rehabilitációjára biztosított támogatást.

A munkaadókat terhelő járulékok kiadási soron jelentős emelkedés mutatkozik 2013. évhez képest annak ellenére, hogy a személyi juttatások kiadásai 2013. és 2014. években közel azonos értéket mutatnak. Az eltérés abból adódik, hogy jogszabály szerint 2014. január 1-jétől a rehabilitációs hozzájárulást már nem a dologi kiadások között kell elszámolni, hanem a munkaadókat terhelő járulékok között.

Az egyéb kiadások között szerepelnek a felhalmozási kiadások (leginkább a Múzeum Állandó Kiállításának megújítása és az Országjáró Múzeumok projekt keretében beszerzett tárgyi eszközök), valamint az átadott pénzeszközök, mint például a nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum rekonstrukciójára egyszeri jelleggel biztosított támogatás még fel nem használt része (99,3 millió forint), amely maradványt az Emlékmúzeum átadása kapcsán át kellett adnia a Múzeumnak az Eszterháza Központ részére.

A Múzeum mindent megtesz annak érdekében, hogy a működési bevételeit növelje, de ehhez olyan nagy attrakcióval megvalósítható kiállítások, rendezvények kellenének, amelyekkel magasabb bevételt lehetne tervezni és teljesíteni. A pályázati lehetőség ugyanakkor minimális, hiszen a nagy EU-s projektekből a Közép-magyarországi régió jelenleg nem meríthet, az NKA-s pályázati lehetőségek egyre szűkülnek. Sokkal jobb gyakorlat lehetne az, ha lehetősége lenne az irányító szervnek arra – tekintettel a 3 éves költségvetés tervezésre –, hogy előre megállapodást kössön az intézményekkel konkrét nagyszabású kiállítások megvalósítására. Így lehetne biztosítani magasabb bevételi forrást.

Pénzeszköz átvétel

774.357 eFt

Az átvett pénzeszközök teljes egészében a szakmai tevékenységet szolgálták.

Műk. célú támogatás elkülönített állami alaptól, NKA (64.510 eFt)

Műk. célú támogatás központi költségvetésből (101.765 e Ft)

Műk. célú támogatás központi kezelésű előirányzatból (18.133 e Ft)

Műk. célú támogatás helyi önkormányzattól (60 e Ft)

Felhalm. célú támogatás központi költségvetésből (573.758 e Ft)

Műk. célú pénzeszköz átvétel civil szervezettől (10.000 e Ft)

Műk. célú pénzeszköz átvétel háztartásoktól (90 e Ft)

Műk. célú pénzeszköz átvétel vállalkozásoktól (617 e Ft)

Műk. célú pénzeszköz átvétel külföldről (3.390 e Ft)

Felhalm. célú pénzeszköz átvétel háztartásoktól (1.054 eFt)

Egyéb felhalm. célú pénzeszköz átvétel háztartásoktól (283 e Ft)

Egyéb felhalm. célú pénzeszköz átvétel vállalkozásoktól (670 e Ft)

4.) Az előirányzat-maradvány feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

2013. évi előirányzat maradvány

651.191 eFt

Az Intézmény 2013. évi maradványát – 100%-ban kötelezettséggel lefedett – a felügyeleti szerv (EMMI) általi jóváhagyás után, a jogszabályi előírásokat szigorúan betartva 2013. június 30. napjáig a következők szerint használta fel a nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum rekonstrukciójára biztosított 100 millió forintból 99,3 millió forint kivételével tekintettel arra, hogy az Emlékmúzeumot 2014. szeptember 30-i fordulónappal az Eszterháza Központ vette át.

OTKA pályázatok	280 eFt
NKA pályázatok	133.744 eFt
Egyéb pályázat	85.047 eFt

Nagycenki Széchenyi István Emlékkiállítás rekonstrukciója	100.000 eFt
Egyéb üzemeltetés	121.693 eFt
Országos Muz. Módszertani és Inf. Központ	16.048 eFt
Technika fejlesztés, vagyon- és munkavédelem, kult. javak, múz. mobilitás	25.137 eFt
Nagyberuházásokhoz kapcsolódó ásatások	169.242 eFt

2014. évi előirányzat maradvány

559.241 eFt

Az Intézmény 2014. évi maradványát – 100%-ban kötelezettséggel lefedett – a felügyeleti szerv (EMMI) általi jóváhagyás után, a 2014. évi előirányzat-maradvány felhasználásáról szóló adatszolgáltatásunkban foglaltaknak megfelelően felhasználja.

5.) Az Európai Unió forrásból megvalósuló programok alakulása

MNM Rákóczi Múzeuma

A projekt tárgya: „A Magyar Nemzeti Múzeum attrakció fejlesztése a MNM Rákóczi Múzeuma (Sárospatak) I. Rákóczi György Ágyúöntő-műhelyének interaktív kiállítóhellyé történő fejlesztésével és Sárospatakon néprajzi élményközpont kialakításával”

A projekt 2014. évben megvalósult. 2014. július 15-én ünnepélyes keretek között átadásra került a beruházás. A projekt 100 % támogatás intenzitású, kötelező önerő nem volt.

A projekt teljes összege: 500.000 e Ft

Pályázó intézmény: Magyar Nemzeti Múzeum

Támogatással érintett intézmény: MNM Rákóczi Múzeuma

Projekt azonosítója: ÉMOP-2.1.1/B-12-2012-0016

Projekt tárgya: A Magyar Nemzeti Múzeum attrakciófejlesztése a MNM Rákóczi Ferenc Múzeuma (Sárospatak) I. Rákóczi György ágyúöntő-műhelyének interaktív kiállítóhellyé történő fejlesztésével és Sárospatakon néprajzi élményközpont kialakításával.

Projekt időtartama: Támogató döntés időpontja: 2013. 05. 03., Záró kifizetési kérelem MNM-nél történő jóváírása: 2014. 12. 12.

A teljes támogatás összege: 500.000 e Ft, támogatás intenzitása 100 %.

A teljes támogatásból 2014- ben utófinanszírozással kifizetett összeg: 139.947,9 e Ft, szállítói finanszírozásban kifizetett összeg: 299.863,7 e Ft.

Önerő mértéke: a pályázat megvalósításához intézményi költségvetési keret terhére 14.254,7 e Ft

MNM Mátyás Király Múzeuma

A 2010. évben megvalósításra került Közép-Magyarországi Operatív Program a „Visegrádi királyi palota turisztikai funkcióbővítő programja – Mátyás Király Történelmi Játsszópark létrehozása” című projekt (KMOP-3.1.1/C-2008-0003).

A pályázat fenntartási időszakban van, harmadik évről a fenntartási jelentés beküldésre és a közreműködő szerv által elfogadásra került.

MNM Vármúzeuma

2013. 04. 22-én kezdődött meg a KDOP-2.1.1/B-12-2012-0005 A Magyar Nemzeti Múzeum kulturális turisztikai attrakciófejlesztése az esztergomi királyi várban - Az "Európai Örökség" címmel rendelkező, első királyi központ interaktív kiállításainak fejlesztése, különös tekintettel a Várkapolna és a reneszánsz Studiolo új kiállítási eredményeinek bemutatására" című projektünk, amellyel kapcsolatos munkálatok az egész 2014-es évet átjárták. Az elfogadott összköltség 500 000 eFt. Befejezése: 2015. 04. 30.

MNM Balassa Bálint Múzeuma

A TIOP 1.2.2-11/12012-0077 "A múlt nem halt meg, hanem hat reánk"... (Babits Mihály) Látványtár a Balassa Bálint Múzeum gyűjteményének legszebb darabjaiból című projekt 2012. december 11-én kezdődött, az ünnepélyes átadóra 2014. szeptember 09-én került sor. A megítélt támogatás összege: 65 913 661 Ft. A pályázattal kapcsolatos teendők az egész 2014-es évet áthatották, kezdetben a befejezéshez kötődő munkálatok, a Látványtár megnyitását követően pedig a látogatók maradéktalan

MNM NÖK

Az ARIADNE pályázatra 11.899.000,-Ft előirányzati összeg állt rendelkezésükre, melyből 2014. évben 2.548.822 Ft-ot költöttek el.

6.) *Vagyongazdálkodás, az immateriális javak és tárgyi eszközök állományának alakulása*

Csak az anyaintézmény Budapesten 5 helyszínen, ezen kívül 9 megyében, 17 helyszínen, összesen 22 helyszínen az ország különböző részein látja el feladatát. A Múzeum által vagyongezelt 521.003 m²-nyi területéből mintegy 52.100 m² kiállítási, közönségforgalmi, bemutatóhelyi rész, 10.419 m² a gyűjteményi raktárak, 419.848 m² park és ásatási terület, a fennmaradó rész pedig a szakmai-működési, üzemi és egyéb kiszolgáló terület. A legújabbak a 15 helyszín közül 2013. január 1-jétől kerültek a Múzeumhoz a korábban a megyei múzeumi hálózathoz tartozó muzeális intézménynek, úgymint a Palóc Múzeum, a balácapusztai római kori villagazdaság, Vésztő-Mágori Történelmi Emlékhely, a Báthori István Múzeum, a Vay Ádám Muzeális Gyűjtemény, az esztergomi Balassa Múzeum és nagycenki Széchenyi István Múzeum (ez utóbbi 2014. szeptember 30-val az Eszterháza Kulturális Kutató- és Fesztiválközponthoz került).

Ezekben az intézményekben közel 4 milliós tételszámú gyűjtemény őrzéséről, állagmegóvásáról és bemutatásáról kell gondoskodni és a korábban jelzett hatalmas ingatlanok fenntartását, működtetését, üzemeltetését is biztosítani kell.

Az Intézmény mindenkor költségvetése a teljes körű szakmai feladatellátás érdekében merül fel úgy, hogy ezt a munkát hivatott segíteni, támogatni, mind a pénzügyi és műszaki terület.

Az MNM felel azért az általam korábban megfogalmazott ingatlan vagyonért, amely a kezelésében van, de semmi forrás lehetősége nincs, hogy megőrizze a 2006-ban befejezett, de csak a főépületet érintő rekonstrukciós minőséget, hiszen annak is már közel 10 éve. Figyelembe véve a 13 milliárdos ingatlanvagyon értékét, a 2 milliárdos költségvetésből csak 0,099%-a áll rendelkezésre felújításra, így az ingatlanok állaga már a közel 10 éves viszonylatban is romlik. A törvény nem engedi meg a műemléki ingatlanok értékcsökkenésének elszámolását, de attól mára 30%-os minőségi romlás indult el, nem

beszélve a beépített gépészeti eszközökről, amelynek amortizációja 7 év. Az MNV Zrt. a vagyonkezelési szerződésünk keretében a tulajdonosi jogokat gyakorló szerv, és az MNM mint kijelölt vagyonkezelő azonban forrás hiányában már nem tud eleget tenni azon kötelezettségének, hogy az ingatlan értékét megtartsa.

Ingatlanfejlesztésre, beruházásra a költségvetésünk 1,2%-a áll rendelkezésre, ezzel szemben számos tagintézménynél, nem utolsósorban a Főépület esetében szükség van a korábbi rekonstrukciós fejlesztések tovább vitelére.

Az MNM Főépületének 2006-ban megtorpant a rekonstrukciója. 2009-ben az akkori főigazgatói és gazdasági vezetésnek köszönhetően sikeresen lebonyolított egy nemzetközi tervpályázatot, amely célja a főépület és környezetének (a Múzeumkert, a földalatti területek bevonása, az előkerült pincerendszer bevonása) fejlesztését megalapozó építészeti tervek, valamint az engedélyezési tervek elkészítését végző tervező kiválasztása volt. Ma tehát rendelkezésre áll egy olyan tervpályázat, amely alkalmas engedélyezésre és a továbbfejlesztés kiinduló alapja lehet.

Sárospatakon, a Vörös-torony lefedése, Visegrádon a Királyi Palota rekonstrukciójának befejezése, Esztergomban a várszínház kialakítása, hogy ezzel is mind nagyobb látogató forgalmat generáljon az intézmény, az új tagintézmények közül pedig a Palóc Múzeum rekonstrukciója, a Báthori Múzeum kiállításának megújítása kulcsfontosságú szerepet tölt be a Magyar Nemzeti Múzeum fejlődésében.

A fenti ingatlanfejlesztésen túlmenően ugyanakkor kiemelkedően fontos az intézmény munkáját segítő technikai és egyéb eszközök cseréje, mind a restaurátori, mind az ásatási területen, mind a tudományos területen dolgozók körében. 8 éves számítógépeken dolgoznak a munkatársak.

Az Intézmény vagyon állományváltozása a következőképpen alakult: e Ft

Állományi érték [eFt]	2013.	2014.
Immateriális javak	27.275	12.346
Tárgyi eszközök	13.777.259	14.025.972

7.) Tulajdonosi részesedés „NÉ”

8.) A követelések és kötelezettségek állományának alakulása

A tavalyi év során kiküldött felszólítások eredményeképp a Magyar Nemzeti Múzeum 2014. év végi követelések állománya több, mint 86%-kal csökkent, 62.444 eFt-ra, míg a kötelezettség állománya 28%-kal, 301.320 eFt-ról 217.437 eFt-ra csökkent.

A behajthatatlan követelések egyebekben az év végi kiszámlázás, ugyanakkor a MÁK év végi zárása miatt keletkeztek. A további behajtás érdekében fizetési felszólítást küldtünk ki.

9.) Letéti számla pénzforgalma „NÉ”

10.) Befizetési kötelezettségek éves teljesítése „NÉ”

11.) Zárolás

A 2014. évi hiánycél tartásához szükséges intézkedésekről szóló 1381/2014-es Korm. határozat elrendelte a Múzeum részére 39.000 ezer forint összegű működési bevétel azonnali befizetését 2014. december közepén a központi költségvetésbe, amely jelentősen megnehezítette az Intézmény gazdálkodását, hiszen minden bevételünk kötelezettségvállalással le volt fedve, a számlák pénzügyi teljesítésének 2015. január hónapra történő átütemezésével kellett számolnunk. A takarékoság és gazdaságosság elvét figyelembe véve a korábbi években már az összes karbantartási szerződésünket felülvizsgáltuk, és a szűkös anyagi keretek ismeretében csak csökkentett szolgáltatás igénybevétele mellett kötöttük újra, adott esetben felbontottuk. A karbantartási szolgáltatások korlátozott igénybevételel viszont az épületek, gépek, berendezések műszaki állapota hosszabb távon folyamatosan romlik.

1799/2014-es Korm. határozat ugyanakkor év végén visszavonta az 1381-es Korm. határozatot, és a Múzeum lehetőségeihez mérten igyekezett minden tartozásállományát év végével kiegyenlíteni.

12.) Egyéb információk

Az új államháztartási számvitel tapasztalatai

A 2014. január 1-től hatályos új államháztartási számvitel rendelkezései a 2014. évi költségvetés végrehajtását jelentős mértékben megnehezítették. Ismereteink szerint nem egyedül küzdünk azokkal a problémákkal, amelyek az államháztartás szervezeteivel 2014. eleje óta fennállnak.

Az új számviteli szabályokra való átállást bonyolította, hogy 2013. december végén is történt jogszabály módosítás. A 2014. évi átfordítást ezért csak rengeteg pluszmunkával tudtuk megoldani. Az intézmény legnagyobb erőfeszítései, a gazdasági apparátus munkatársainak több, a témában szervezett oktatáson, képzésen történő részvétele ellenére sem ment zökkenőmentesen a havi, negyedéves zárások elkészítése.

Az új államháztartási számvitel átvezetése a pénzügyi-információs rendszerben a szoftver-fejlesztő cégnek is jelentős többletterhet okozott, az alkalmazott könyvviteli program (Forrás SQL) fejlesztése rendkívül lelassult. Főként a tárgyi eszköz-készlet analitikában számos kontírozási hiba miatt kellett folyamatos javításokat kérnünk a programozóktól.

Az intézmény munkáját ezen túlmenően bonyolítja, hogy 12 tagintézmény (2014. évet érintően) vonatkozásában, illetve mindezeket összesítve kell a havi, negyedéves, éves zárási munkákat elvégeznünk.

Biztonság, vagyon-, tűz- és munkavédelem

Az év során a Magyar Nemzeti Múzeum és intézményei területén vagyon elleni bűncselekmény nem történt.

1./ Személyi problémák:

A biztonságban közreműködő személyi állomány létszáma továbbra is kritikusan alacsony, egyes területeken nullával egyenlő.

Jelentős a probléma e tekintetben a

- Balassa Bálint Múzeum,
- Palócz Múzeum,
- Báthori István Múzeum
- MNM. Sárospataki Rákóczi Múzeum

b./ Biztonságtechnikai ellátottság:

A Filiálék vagyonvédelmi technikai eszköz ellátottsága jelentős különbségeket mutat. Alapvetően törekszünk az egységes alapokon nyugvó behatolás elleni védelem, és a tűzvédelem technikai feltételeinek megteremtésére, azonban ennek továbbra is súlyos akadálya a szükséges pénzeszközök hiánya.

Ennek ellenére 2014-vonatkozásában jelentős előrelépésről számolhatunk be az MNM. Sárospataki Rákóczi Múzeum, és az MNM .Esztergomi Vármúzeuma, és az alárendeltségében működő Balassa Múzeumvonatkozásában.

Ezekben az intézményeinkben, elsősorban a pályázat útján létrejött új kiállító terek tekintetében, jelentős fejlesztések kerültek végrehajtásra. Ezek a fejlesztések azonban továbbra sem érintik az alap intézmények kiállítási és raktári területeit.

elmondható ismételten, hogy bár minden fiálék rendelkezik valamilyen szintű behatolás elleni védelemmel, azonban több intézmény tekintetében, az alkalmazott eszközök a csatolt intézmények tekintetében továbbra is alacsony színvonalúnak, vagy elavultnak tekinthetők.

2014.-évben, a biztonság-technikai eszközök beszerzésére kapott külön támogatásból lecseréltük a múzeum főépületének video figyelő rendszeréhez tartozó, több mint tíz éves monitorokat.

A 2014-ben az MNM. Sárospataki Rákóczi múzeum irányítása alatt működő Sározsadányi néprajzi kiállítóhelye viszonylag szétszórt területén dolgozó teremfelügyelők kapcsolattartását biztosítása érdekében, a kapott támogatásból beszereztünk 3 db. URH adó-vevő készüléket szereztünk be.

Ugyanitt, a kialakított video figyelő rendszer hiányosságainak pótlása érdekében beszereztünk és elhelyeztünk 1 db kültéri kamerát.

2./ Tűzjelzés:

2014.-ben nem volt fejlődés a fiálék tűzjelző rendszereinek tekintetében sem.

2014-végén kezdtük meg az egyik e tekintetben legfontosabb intézmény, a Balassagyarmati Palóc Múzeum tűzjelző rendszerének kiépítését.

2015-ben tervezzük, Nyírbátori Báthori István múzeum, Vésztő Mágori történeti emlékhely tűzjelző rendszereinek kiépítését.

2014.-ben terveztük továbbá a Nagycenki Kastély tűzjelző rendszerének kiépítését is , ami azonban a filiálé leadásával okafogyottá vált.

3./ MNM.Főépület.

2014-évben került sor a már évek óta tervezett, de az elmúlt két év más irányú fejlesztési elképzeléseink megvalósítása miatt elhalasztott video rögzítő cserékre.

A video rögzítők cseréjénél törekedtünk a minőségi megoldásra. A megkapott támogatás keretein belül maradv, a kiváltásra kerülő rögzítők közül az egyiket a legkorszerűbb, HD minőségű eszközre cseréltük, egyúttal a megfelelő képminőség biztosítása érdekében , korszerű, eszközökkel lecseréltünk a rögzítőhöz kapcsolt 12 kültéri és 4 beltéri kamerát is..

A másik avult eszközt, egy az előzőnél egy olcsóbb, azonban ugyancsak korszerű, analóg, 16 csatornás, IP rögzítésre képes eszközzel cseréltük le.

A beruházás keretein belül, a két rögzítő képeinek fogadására 2 db., 100 Hz-es, LG Full HD monitort állítottunk rendszerbe, az osztott képes használat során elvárható, jó minőségű, a szemet nem irritáló képminőség biztosítása érdekében.

Belső ellenőrzés

A Magyar Nemzeti Múzeum belső ellenőrzésének aktuális Stratégiai ellenőrzési terve 2014-2017 időszakra 2013. 11. 01. hatállyal lépett életbe. Az 2014. évi ellenőrzési tervezés ehhez illeszkedően készült el, a Főigazgató jóváhagyta és továbbította az EMMI Ellenőrzési Főosztály vezetőjének.

A belső ellenőrzési tervezés alapja a belső ellenőrzés által készített kockázatelemzés, melyet az ISO Minőségirányításhoz kapcsolódó belső auditok tapasztalatai egészítenek ki.

Az éves ellenőrzési tevékenység tervezésénél elsődlegesen a legkockázatosabb területek, folyamatok kerülnek a tervbe. Az ellenőrzési feladat végzésekor a teljes érintett területet lefedi az ellenőrzés.

Az MNM Főigazgatóság Belső ellenőrzési egysége 2 fő volt.

2014-ben végrehajtott feladatok:

Tárgy	Cél	Módszer
2013-ról áthúzódó: terv szerinti szabályszerűségi ellenőrzés: MNM közbeszerzési tevékenységének vizsgálata	az MNM közbeszerzési tevékenysége a jogszabályoknak és belső előírásoknak megfelelő-e.	Szabályzatok, adatok elemzése és értékelése, dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata, információk gyűjtése.
2013-ról áthúzódó: terv szerinti rendszerellenőrzés: Az MNM NÖK Műemléki Örökségvédelmi Főosztály szerződés-kötési folyamatának	A szerződéskötések folyamatának vizsgálata.	információk gyűjtése, interjúk, szabályzatok, dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata, adatok elemzése és értékelése.

vizsgálata;		
terv szerinti szabályszerűségi ellenőrzés: MNM NÖK gépjárművek igénybevétele	A gépjárművek igénybevételenek szabályszerűségi vizsgálata.	Szabályzatok, adatok elemzése és értékelése, dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata, információk gyűjtése.
terv szerinti szabályszerűségi ellenőrzés: MNM Filiáléi Tagintézményei és Telephelyei Az európai unió társfinanszírozásában megvalósuló és fenntartott projektek.	Az európai unió társfinanszírozásában megvalósuló projektek megvalósítási és fenntartási szakaszai a szabályoknak megfelelően történnek. A jogutódlás következtében az adminisztrációs feladatok megvalósultak.	Szabályzatok, adatok elemzése és értékelése, dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata, információk gyűjtése.
terv szerinti utóellenőrzés: Az MNM Közművelődési Főosztály 2013. évben lezárt belső ellenőrzési vizsgálata javaslataira hozott intézkedési tervek teljes körűen megvalósultak-e?	Az intézkedési tervek megvalósulásának vizsgálata.	Intézkedési tervek alapján információk gyűjtése, szabályzatok, dokumentumok, nyilvántartások vizsgálata.
előírt feladatok: Minden évben kötelező adminisztrációs feladatokon túl, az NGM honlapján közzétett Belső Kontroll Kézikönyv minta alapján az intézmény Belső Kontroll Kézikönyv kidolgozásának kezdeményezése, előkészítés egyeztetések lebonyolítása, tervezetek véleményezése, jóváhagyásra előterjesztése.	Jóváhagyott Belső Kontroll Kézikönyv létrehozása.	Az NGM honlapján közzétett Belső Kontroll Kézikönyv minta alapján kidolgoztatás, egyeztetések, véleményezés.

Tanácsadói tevékenység:

Az MNM belső kontrollrendszerének működéséhez kapcsolódó szükséges fejlesztések elősegítése, ennek érdekében végzett tanácsadói tevékenység (szabályzat-tervezetek véleményezése, döntés-előkészítő dokumentumok, nyilvántartás-tervezetek, szervezetfejlesztési programok előzetes véleményezése).

Elmaradt ellenőrzések:

- MNM Filiáléi Telephelyein a jogszabály által előírt, az ehhez kapcsolódóan készült új hatályos SzMSz által meghatározott szervezeti átalakítás megvalósulásának ellenőrzése:

Az MNM jogszabály által előírt szervezeti átalakításához kapcsolódóan a 2011. 04. 18-án jóváhagyott MNM Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása után az új SzMSz csak 2014. 04.10-én lépett hatályba. A működés és a további dokumentum módosítások csak ezt követően történtek meg az év folyamán.

Továbbá 2014. 09. 30-i hatállyal a nagycenki MNM Széchenyi Emlékkiállítás az Eszterháza Központba áttámasztásra került.

- MNM NÖK Előzetes Régészeti Dokumentáció készítés folyamata
- MNM NÖK Önköltség-számítási folyamata

Az intézmény szervezetét további jogszabályban elrendelt átalakítás is érintette. 2014. 12. 31-i hatállyal az MNM NÖK Előzetes Régészeti Dokumentáció készítési feladatai átkerültek a Forster Gyula Örökségvédelmi Központhoz. Ezen kívül a jogszabály elrendelte 2014. 12. 31-i hatállyal az MNM NÖK megszüntetését is. A fenti folyamatok, a kapcsolódó feladatok végrehajtása, jelentős kapacitást terheltek le, többek között a feladatok lebonyolításának elősegítése érdekében 1 fő belső ellenőr 2014. 11. 13-tól az átadás-átvételi folyamatban a belső kontrollrendszerhez kapcsolódó feladatokban működött közre az MNM NÖK vezetése mellett.

Terven felüli ellenőrzési feladat: nem volt.

A belső kontrollrendszer javítása érdekében tett javaslatok:

A belső kontrollrendszer rendszer kialakítása a NGM útmutatói és a jogszabályi előírások szerint kezdődött. E feladatot nagymértékben segítette az intézmény minőségirányítási rendszerének bevezetése. A rendszer felülvizsgálati auditja ez évben is sikeres volt, mely továbbra is biztosítja az ISO minőségirányítási rendszer követelményeinek való megfelelést. Megvalósult a Múzeum tevékenységeinél a legfőbb folyamatok meghatározása, ellenőrzési nyomvonalainak táblázatba foglalása. **Az ellenőrzési nyomvonalak további fejlesztése folyamatosan szükséges.**

Az intézményi szintű Kockázatkezelési eljárásrend valamint a Szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje a 2014. 04. 10-i hatályú jóváhagyott új SzMSz mellékleteiként jóváhagyta a kultúrpolitikaért felelős helyettes államtitkár és az MNM Főigazgatója.

Valamennyi szervezeti egység ügyrendje tartalmazza az intézményi kontrollrendszer szervezeti egységen belüli feladatainak kidolgozását. A kockázatkezelési és szabálytalanságkezelési eljárásrend a szervezeti egységek szintjén az ügyrendjükbe is beépült.

<i>Vizsgálat címe</i>	<i>Megállapítás Következtetés</i>	<i>Javaslat</i>
MNM közbeszerzési tevékenységének vizsgálata	Az MNM elkészíti az intézménytől bekért kockázatfelméréseket, működteti az ISO Minőségirányítási belső auditálási tevékenységet (évenkénti működési vizsgálat). Ezen kívül a belső ellenőrzés is készít a munkatervezéséhez kapcsolódóan kockázatfelmérést. A különböző kockázatfelmérések alapján keletkezett információkat dokumentáltan nem összesítik, értékelik, az így feltárt kockázatokat dokumentáltan nem kezelik. Az MNM nem rendelkezik intézményi szintű kockázat-nyilvántartással.	Biztosítsák a Főigazgatóságon az intézményi szintű kockázatfelmérés, a szervezeti egységek kockázatfelmérései valamint az ISO belső audit jelentések információinak összesítését. Ezen alapulva határozzák meg a kockázati tűrőképességi szinteket, a kockázatok csökkentésére intézkedéseket kell megfogalmazni és végrehajtani.
MNM Uniós projektjeinek vizsgálata	Az MNM Uniós projekt lebonyolítási tevékenységében a lebonyolítás részletes szabályainak kialakítása nem történt meg.	Készítsék el az MNM projekt lebonyolítási tevékenységének -különböző típusokra kiterjedően- részletes szabályozását.
	A MNM tekintetében mivel a közbeszerzés illetve a projekt lebonyolítás indikátorértékei nincsenek meghatározva, annak megvalósulásárávonatkozó monitoring nem került kialakításra.	Alakítsa ki az ellenőrzött folyamatok, tevékenységek folyamatos értékelését biztosító, az egyes indikátorok megvalósulásának felülvizsgálatát is tartalmazó monitoring rendszert.

Az ellenőrzések megállapításaira, javaslataira előírt intézkedési tervek elkészültek. Több esetben szükség volt a tervek módosítására.

Az MNM NÖK intézkedési terveinek összeállítása továbbra is a szervezeti átalakulás és a jelentősen elhúzódó egyeztetések miatt késett. A korábbi késések, majd a szükséges tervmódosítások miatt a tervek elfogadása 2014-ra húzódott.

Az MNM NÖK 2014. 12. 31-i megszüntetése miatt a végrehajtás már nem értelmezhető. A Főigazgató az intézkedések megvalósulásának alakulásáról beszámolót kér. A beszámolót továbbítja a belső ellenőrzési egységnek. A nyomon követést a Belső Ellenőrzési Kézikönyv előírásai szerint végzik.

Mellékletek:

1. sz. melléklet – A Magyar Nemzeti Múzeum 2014. évi közbeszerzései

A Magyar Nemzeti Múzeum 2014. évi közbeszerzései

közbeszerzés tárgya	eljárási forma	nyertes megnevezése, szerződéskötés dátuma, ellenszolgáltatás összege
A Magyar Nemzeti Múzeum állandó kiállításának megújítását szolgáló befejező építési- és villanyszerelési munkák megrendelése (<i>építési beruházás, vállalkozási szerződés</i>)	nemzeti eljárásrend, közvetlen ajánlattételi felhívás megküldésével induló eljárás (Kbt. 122/A. § (1) bekezdés) NFM engedély száma: NFM/18791/2013.	I. rész (installáció építési- és befejező építési munkák): Vektor Kft., 2013. XII. 23., 40.746.698,- Ft + ÁFA II. rész (villanyszerelési munkák): Beige Bau Kft., 2013. XII. 23., 35.124.600,- Ft + ÁFA
A Magyar Nemzeti Múzeum Esztergomi Vármúzeumában műemlékvédelmi, helyreállítási és javítási munkák a KDOP-2.1.1/B-12-2012-0005 projekt keretében (III. ütem) (<i>építési beruházás, vállalkozási szerződés</i>)	nemzeti eljárásrend, nyílt eljárás (Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pont) Európai Unió támogatással megvalósuló eljárás (projekt azonosító: KDOP-2.1.1/B-12-2012-0005).	Korintosz Konzorcium (KORINTOSZ Kft. – LODZSA Kft. – SC CONSTRUCTORL SALARD SRL.), 2014. I. 31., 132.967.912,- Ft + ÁFA
Audiovizuális berendezések szállítása és rendszerintegrációja, illetőleg az eszközök telepítése az Auschwitz-i Magyar Kiállítás megújítása érdekében (<i>árubeszerzés, szállítási szerződés</i>)	nemzeti eljárásrend, közvetlen ajánlattételi felhívás megküldésével induló eljárás (Kbt. 122/A. § (1) bekezdés) NFM engedély száma: NFM/1692/2014.	BRILL AUDIO VISUAL Konferencia- és Információtechnikai Kft., 2014. III. 10., 17.316.000,- Ft + ÁFA

közbeszerzés tárgya	eljárási forma	nyertes megnevezése, szerződéskötés dátuma, ellenszolgáltatás összege
Kiállítási installációk kivitelezése és kiállítási eszközbeszerzés Sárospatakon és Sáradsadányban (árubeszerzés, szállítási szerződés)	nemzeti eljárásrend, közvetlen ajánlattételi felhívás megküldésével induló eljárás (Kbt. 122/A. § (1) bekezdés) Európai Unió támogatással megvalósuló eljárás (projekt azonosító: ÉMOP-2.1.1/B-12-2012-0016).	ÉPSZER Építő- és Szerelőipari Zrt. , 2014. III. 14., 20.531.395,- Ft + ÁFA
Széchenyi faluja – a Nagycenki Széchenyi István Emlékkiállítás és kastélypark turisztikai attrakció fejlesztése, az emlékkiállítás megújítása (árubeszerzés, vállalkozási szerződés)	uniós eljárásrend, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás (Kbt. 94. § (2) bekezdés a) pontja) Európai Unió támogatással megvalósuló eljárás (projekt azonosító: NYDOP-2.1.1/D-09-2009-0022).	LINEA Bútor Kft. , 2014. III. 31., 58.419.200,- Ft + ÁFA
A Magyar Nemzeti Múzeum megújuló állandó kiállításának népszerűsítését szolgáló PR- és marketingfeladatok megrendelése (szolgáltatás megrendelés, vállalkozási (keret)szerződés)	nemzeti eljárásrend, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás (Kbt. 122. § (7) bekezdés a) pont) NFM engedély száma: NFM/6364/2014.	Bell and Partners Kft. , 2014. VII. 7., 26.452.007,- Ft + ÁFA

közbeszerzés tárgya	eljárási forma	nyertes megnevezése, szerződéskötés dátuma, ellenszolgáltatás összege
A Magyar Nemzeti Múzeum Országjáró Múzeumok Projektje megvalósításához szükséges gömbsátor vásárlása, belső installáció gyártása, valamint vizuál-, fény- és hangtechnikai eszközök bérlete és mindezek üzemeltetése (<i>árubeszerzés, adásvételi és/vagy szolgáltatási szerződés</i>)	uniós eljárásrend, hirdetmény közzétételével induló gyorsított tárgyalásos (Kbt. 89. § (2) bekezdés b) pont) NFM engedély száma: NFM/10362/2014.	I. rész (gömbsátor vásárlása és kapcsolódó szolgáltatások (üzemeltetés)): Ezüst Kaméleon Kft., 2014. VII. 18., 49.030.800,- Ft + ÁFA II. rész (belső installáció gyártása és kapcsolódó szolgáltatások (üzemeltetés)): Praktikart Kft., 2014. VII. 18., 45.424.000,- Ft + ÁFA III. rész (vizuál-, fény- és hangtechnikai eszközök bérlete és kapcsolódó szolgáltatások (üzemeltetés)): Visualpower Kft., 2014. VII. 18., 38.998.000,- Ft + ÁFA
Kézi- és gépi földmunka végzése nagyberuházásokhoz kapcsolódó régészeti próbafeltárások területén (<i>építési beruházás, vállalkozási szerződés</i>)	nemzeti eljárásrend, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás (Kbt. 122. § (7) bekezdés a) pont) ME engedély száma: ME/4160/2014.	Salisbury Kft., 2014. X. 2., 145.000.000,- Ft + ÁFA

közbeszerzés tárgya	eljárási forma	nyertes megnevezése, szerződéskötés dátuma, ellenszolgáltatás összege
A „Publicum meritorum praemium - The History of the Saint Stephen Order of Hungary” című kiállítás műtárgyainak szállítványozása <i>(szolgáltatás megrendelés, szállítványozási szerződés)</i>	nemzeti eljárásrend, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás (Kbt. 122. § (7) bekezdés a) pont)	HUNGART Logistic Nemzetközi Szállítványozó Kft. , 2014. XI. 24., 6.447.776,- Ft + ÁFA
A Magyar Nemzeti Múzeum kulturális turisztikai attrakciófejlesztése az esztergomi királyi várban – Az „Európai örökség” címmel rendelkező, első királyi központ interaktív kiállításainak fejlesztése, különös tekintettel a Várkapolna és a reneszánsz Studiolo új kutatási eredményeinek bemutatására című projekthez (KDOP-2.1.1/B-12) kapcsolódóan műemléki terekbe (környezetbe) belső építészeti tervek alapján egyedi kiállítási installációk kivitelezése és kiállítási eszközök beszerzése <i>(árubeszerzés, vállalkozási szerződés)</i>	nemzeti eljárásrend, nyílt eljárás (Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pont) Európai Unió támogatással megvalósuló eljárás (projekt azonosító: KDOP-2.1.1/B-12-2012-0005).	MAHIR Kiállítás és Rendezvény Kft. , 2014. X. 20., 26.568.449,- Ft + ÁFA

A Magyar Nemzeti Múzeum 2011. április 1. napját követően a saját forrásból megvalósuló beszerzéseket a közbeszerzések központi ellenőrzéséről és engedélyezéséről szóló 46/2011. (III. 25.) Korm. rendelet szabályainak megfelelően, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, illetőleg 2014. július 1. napjától a Miniszterelnökség engedélye mellett indítja el, illetőleg zárja le (lásd a fenti NFM/ME engedély számokat). Az Európai Unió támogatással megvalósuló közbeszerzési eljárások a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet szerinti folyamatba épített (ex ante) vagy utóellenőrzésen estek át, a fenti táblázatban megjelölt azonosító számú projekt(ek)ben.